БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 246 (8153) | 1956 оной октябриин 18, четверг | Сэн 20 мүнгэн

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Аймагуудай хүдөө ажахын выставкэнүүд

Эдэ үдэрнүүдтэ республикын олонхи аймагуудта хүдөө ажахын выставкэнүүд үнгэргэгдэжэ байна. Выставкэнүүд дээрэ түрүү колхозууд, МТС-үүд болон совхозуудай, хүдөө ажахын түрүүшүүлэй дүй дүршэл тэдэнэй туйлаһан амжалтанууд үргэнөөр харуулагдаха юм.

Энэ жэлдэ республикымнай колхозууд болон совхозуудта олоной малай ашаг шэмэ нилээд дээшэлһэн, тэрэнэй ашаар гүрэндэ һү, нооһо тушааха түсэбөө манай республика бүхы дээрэ уридшалан дүүргэһэн байха юм. Мүн олохон аймагууд гүрэндэ таряа тушааха түсэбөө амжалтатайгаар дүүргээд, үрэһэ хүрэнгэсэ хаажа байна. Тиимэһээ выставкэ дээрэ харуулмаар дүнгүүд аймаг бүхэндэ яһала олон. Үүлтэртэ үнеэдһээ 3 мянга гаран литр, һайжаруулагдаһан үүлтэрэй үнеэдһээ—2500 литр, нютагай үүлтэрэй үнеэдһээ—2000 литрһээ дээшэ һү һааһан һаалишад тоо үдэрһөө үдэр бүри олошорно. Тэрэнэй ашаар жэл соогоор һү һаалгаяа 1,5—2 дахин дээшэлүүлһэн колхозууд бии. Мүн 100 хониндоо зуу гаран хурьга абадаг, хонин бүриһөө дунда зэргээр 3—4 килограмм нарин ба наримбар нооһо хайшалдаг хонишодшье бии. Тэдэнэй хажуугаар гахайнһаа олон поршоонхо абадаг, гахай шадамар бэрдээр шахажа, гүрэндөө гахайн мяха элбэгээр үгэһэн гахайшад, гахайн фермэнүүдшье яһала олон.

Агротехническэ заабаринуудые нютагай эрхэ байдалда тааруулжа, колхозой эрдэмтэ Т. С. Мальцевай аргаар газаряа элдүүрилжэ, оробһо тарянай, хартаабха овощиин, кукурузэ болон жэмэстэ садай үнэр баян ургаса туйлаһан түрүүшүүл, бригаданууд, колхозуудшье олон байха. Ниитын мал адуу малые типовой һайн байраар, малшадаа культурнаар ажаһууха гэрнүүдээр хангахын түлөө оролдожо, олон амжалтануудые туйлаһан барилгашад, барилгын бригаданууд олон. Хүдөө ажахын хүдэлмэридэ үргэнөөр хэрэглэгдэдэг болоһон машина техникые һайнаар шудалжа, бүтээсэтэйгээр ашаглажа байһан механизаторнууд МТС бүхэндэ олошорно.

Тиимэһээ зорилго юуб гэхэдэ, эдэ түрүүшүүлэй туйлаһан амжалтануудые анхаралтайгаар хаража үзөөд, тэрэниие олон болохоор дэлгэрүүлжэ, олонэй шадабари болгохын түлөө тэмсэхэ хэрэгтэй. Тэрэ хэрэгтэ аймагуудта нээгдэхэеэ байһан выставкэнүүд угаа ехэ үүргэ дүүргэхэ байна. Тэндэ миин лэ түрүүшүүлэй, түрүү ажахынуудай амжалтанууд газаа талаһаан гоё һайханаар харуулагдаад дүүрэхэ бэшэ, харин тэдэ амжалтанууд ямар аргаар, хайшан гээд туйлагдааб гэжэ хүн бүхэндэ ойлгосотойгоор, тодоор харуулагдаха ёһотой. Энээниие гансахан зурагаар, бэшэгээр харуулха бэшэ, харин тэдэ түрүүшүүл өөһэдөө бэеэрээ байлсажа, дүй дүршэл тухайгаа, ямар аргаар амжалта туйлаһанаа выставкэ харагшадта тодорхойгоор хөөрэжэ үгэхэ болоно бшуу.

Тэрэнэй хажуугаар, выставкын боложо байха үедэ түрүү ажахынуудта экскурсаар ошохо гээшэ ехэ удхашанартай байна. Юуб гэхэдэ, гансахан выставкэ дээрэ бүхы түрүүшүүлэй, түрүү малшадай гү, али колхозой эрхим барилгашадай ажал хүдэлмэритэй гүнзэгыгөөр танилсахань бэрхэтэй. Тиимын тула тэдэ түрүүшүүлэй хүдэлжэ байһан газартань ошожо, байра байдалтайнь танилсажа, хүнүүдээрнь һайса хөөрэлдэбэл, туйлаһан амжалтыень бодото дээрэнь харабал, ехэл ойлгосотой, аша туһатай байха бшуу.

Тэрээнһээ гадна, выставкэ дээрэ түрүүшүүлэй туйлаһан амжалтанууд, дүй дүршэлынь харуулагдахадаа арга бэшэ экономическа талань, ондоогоор хэлэбэл, эдлүүриин газарай 100 гектар бүридэ хэды шэнээн продукци абааб, хэды шэнээн хүдэлмэриин хүсэ хэрэглээб, ямар гаргаша гаргааб гэжэ эли байха зэргэтэй.

Мүнөө жэлэй таряа хуряалга дээрэ түрүүшынхеэ амяарлан хуряалга хэрэглэгдэһэн байна. Энэ түрүү аргын булюу һайн байһаниинь бултанда эли болонхой. Тиигэбэшье һаа тэрэниие манай эндэхи эрхэ байдалда хайшан гээд һайнаар хэрэглэхэб, таряае хэды шэнээн үндэрөөр хадахаб, валдань хэды үдэр хэбтүүлхэб, энэ аргые хэрэглэхэдэ хүдэлмэриин хүсэ гаргалга хэды шэнээн доошолноб гэһэн тоо баримтануудые харуулха шухала.

Ушар иимэһээ выставкэдэ бэлэдхэхэ, тэрэниие һайнаар үнгэргэхэ хэрэгтэ хүдөө ажахын мэргэжэлтэд бүхэн эдэбхитэйгээр хабаадалсаха ёһотой. Имагтал тэдэнэр түрүү дүй дүршэлые бодомжотойгоор согсолжо, олоной шадабари болгохын түлөө үсэд шангаар тэмсэхэ нангин уялгатай.

Гэхэтэй хамта, партиин айкомууд болон аймгүйсэдкомууд выставкые жэшээтэ һайнаар үнгэргөөд һанаагаа амархагүй, харин тэрэнэй һүүлээр түрүү дүй дүршэлые бодото ажал дээрэ үргэнөөр нэбтэрүүлхын хойноһоо шангаар оролдохо зэргэтэй.

Аймагуудай выставкэнүүд хүдөө ажахын бүхы хүдэлмэрилэгшэдэй хэшээл зорилгые бадаруулжа, ажахын шухала кампанинуудые, нэн түрүүн малай үбэлжэлгые, ерэхэ хабарай тарилгада бэлэдхэлые амжалтатайгаар үнгэргэхэ хэрэгтэ туһа нэмэри боложо үгэхэ байһаниинь дамжаггүй.

КПСС-эй Алтайн крайкомдо, хизаарай гүйсэдкомдо

Ороһо таряа үйлэдбэрилгые дээшэлүүлхэ тушаа Алтайн хизаарай хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй хэһэн туйлай ехэ ажалые КПСС-эй Центральна Комитет, СССР-эй Министрнүүдэй Совет баясангяар тэмдэглэнэ.

Хизаарай колхозууд болон совхозууд богонихон болзор соо 2,9 миллион гектар шэнэ ба боро газар элдүүрилжэ, ороһото культурануудай тарилгын талмайе нилээд ехэдхэһэн, энэ жэлдэ һайн ургаса хуряажа, 280 миллион пүүд таряа гүрэндэ тушааһан байна. Алтайн хизаар ороһо, мяха, һү, хүдөө ажахын бусадшье продуктнуудые үйлэдбэрилгөөр ороной томохон районуудай нэгэн болонхой.

КПСС-эй Центральна Комитет, СССР-эй Министрнүүдэй Совет амжалта туйлаһантайнь дашарамдуулан Алтайн хизаарай колхознигуудые, МТС-үүд болон совхозуудай хүдэлмэришэдые, хүдөө ажахын мэргэжэлтэдые, партийна, советскэ хүдэлмэрилэгшэдые, тэрэшэлэн бүхы ажалшадые амаршалаад, ороһо, мяха, һү, нооһо, тэрэшэлэн хүдөө ажахын бусадшье продуктнуудые ехээр үйлэдбэрилхэ тушаа КПСС-эй XX съездын табиһан зорилгонуудые амжалтатайгаар бэелүүлхын түлөө тэдэнэр саашадаашье хүсэ шадалаа гамнангүйгөөр ажаллаха бэзэ гэжэ найдажа байһанаа мэдүүлнэ.

КПСС-эй ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕТ. **СССР-эй МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕТ.**

КПСС-эй Красноярска крайкомдо, хизаарай гүйсэдкомдо

Красноярска хизаарай колхозууд, МТС-үүд болон совхозууд ороһо таряа, тэрэшэлэн хүдөө ажахын бусадшье продуктнуудые ехээр үйлэдбэрилхэ тушаа бага бэшэ ажал хээ гэжэ КПСС-эй Центральна Комитет, ССР Союзай Министнүүдэй Совет баясангяар тэмдэглэнэ. Хизаарай колхозууд болон совхозууд 900 мянга гаран гектар шэнэ ба боро газар ашаглажа, тарянай талмайе нилээд ехээр үргэдхэһэн, тарилгын шанарые һайжаруулжа, хүдөө ажахын культурануудай һайн ургаса хуряаһан байна. Энэ жэлдэ гүрэндэ 94 миллион пүүд таряа тушаагдаа. Энэнь үнгэрэгшэ жэлэйхидэ орходоо 16,5 миллион пүүдээр,1953 онойхидо орходоо, шэнэ ба боро газар ашаглахын урда тээхиһээ 2,4 дахин ехэ болоһон байна. Красноярска хизаар мүнөө үедэ Зүүн Сибирьтэ ехэ хэмжээнэй ороһо, хартаабха, овощь, һү, мяха, мүн хүдөө ажахын бусадшье продуктнуудые ехээр үйлэдбэрилдэг болоод байна. Энэнь зүүн зүгтэ олошоржо байгаа городууд болон промышленна предприятинуудай хүн зониие эдеэ хоолоор хангаха хэрэгтэ туйлай ехэ удхашанартай байна.

КПСС-эй Центральна Комитет, ССР Союзай Министрнүүдэй Совет амжалта туйлаһантайнь дашарамдуулан Красноярска хизаарай колхознигуудые, МТС-үүд болон совхозуудай хүдэлмэришэдые, хүдөө ажахын мэргэжэлтэдые, партийна, советскэ хүдэлмэрилэгшэдые, тэрэшэлэн бүхы ажалшадые амаршалаад, хүдөө ажахыгаа саашадань хүгжөөхын, шэнэ газар ашаглажа, малажал хүгжөөхэ тушаа хизаартаа бии байһан туйлай ехэ арга боломжоёо хүсэдөөр хэрэглэхын түлөө бүри ехэ эршэ зоригтойгоор ажаллажа, арад зониие эдеэ хоолоор, хүнгэн промышленностиие түүхэй эдээр элбэг дэлбэгээр хангахын түлөө манай орондо дэлгэрһэн бүгэдэарадай тэмсэлдэ өөһэдынгөө хубитые оруулха бэзэ гэжэ найдажа байһанаа мэдүүлнэ.

КПСС-эй ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕТ. **СССР-эй МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕТ.**

Японой газартаряалангай, ой модоной ажахые эрхилдэг министр Ициро Коно гэгшэтэй Н. С. Хрущев уулзаба

Советско-японско харилсаануудые гуримшуулха тушаа хэлсээ хэхэ японско правительственна делегацитай ерэлсээд, Москвада байһан Японой газартаряалангай, ой модоной ажахые эрхилхэ министр Ициро Коно гэгшэтэй КПСС-эй ЦК-гэй нэгэдэхи секретарь Н. С. Хрущев октябриин 16-да уулзажа, хөөрэлдөө. (ТАСС).

Бичурын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхозой правленидэ, партийна эхин организацида

126912 пүүд таряа гүрэндэ тушааха ба худалдаха уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэһэнтэйнь дашарамдуулан колхозой гэшүүдые, машинно-тракторна станциин механизаторнуудые КПСС-эй обком, республикын Министрнүүдэй Совет халуунаар амаршална.

Ороһо таряа ехээр абадаг болохо хэрэгтэ колхозой туйлаһан амжалтануудыень ханангяар тэмдэглээд, Молотовой нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд Охин-Булагай МТС-эй механизаторнуудай туһаламжаар ороһо таряа ехээр абахатаяа, тэжээл ехээр бэлэдхэхэтэеэ хамта, малай ашаг шэмые дээшэлүүлхын тула саашадаа бүри оролдосотойгоор хүдэлмэрилжэ, 1957 ондо үнеэн бүриһөө 1800 литр һү, мүн 100 тонно хүрэтэр гахайн мяха абаха бэзэ гэжэ КПСС-эй обком, Республикын Министрнүүдэй Совет этигэнэ.

КПСС-эй обком. **БМАССР-эй Министрнүүдэй Совет.**

Бичурын аймагай Ждановай нэрэмжэтэ колхозой правленидэ, партийна эхин организацида

72619 пүүд ороһо таряа гүрэндэ тушааха, худалдаха уялгаяа дүүргэһэнтэйнь дашарамдуулан колхозой гэшүүдые, МТС-эй механизаторнуудые КПСС-эй обком, республикын Министрнүүдэй Совет амаршална.

Ороһо таряа ургуулжа абалга, бэлэдхэлгэеэ улам ехэ болгохо хэрэгтээ колхознигуудай, механизаторнуудай туйлаһан амжалтыень тэмдэглээд, хартаабхын болон ороһото культурануудай һайн шанартай, хүсэд хүрэхэ үрэһэ хүрэнгэ ойрын үдэрнүүдтэ хааха, малай үбэлжэлгэдэ саг соонь бэлэдхээд, тэрэнээ эмхитэйгээр үнгэргэжэ, ажахын шэнэ жэлдэ үнеэн бүриһөө 1800 литр һү һааха, хонин бүриһөө 2,8 килограмм нооһо хайшалжа абаха бэзэ гэжэ КПСС-эй обком, республикын Министрнүүдэй Совет найдана.

КПСС-эй обком. **БМАССР-эй Министрнүүдэй Совет.**

Зэдын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхозой правленидэ, партийна эхин организацида

КПСС-эй XX съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлэн, колхозой гэшүүд болон МТС-эй механизаторнууд 52844 пүүд ороһо таряа гүрэндэ худалдаха, тушааха уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэһыень КПСС-эй обком, республикын Министрнүүдэй Совет ханангяар тэмдэглэнэ.

Колхозой гэшүүд, МТС-эй механизаторнууд ургамалай ажахыһаа бүри ехэ продукт абадаг болохын тулада саашадаашье оролдосотойгоор ажаллаха, малай үбэлжэлгэдэ жэшээтэ һайнаар бэлэдхээд, тэрэнээ һайнаар үнгэргэхэ, малай һубайрха ябадалые усадхажа, ажахын шэнэ жэлдэ 500 тонноһоо бага бэшэ һү, 30 тонноһоо бага бэшэ нооһо абаха бэзэ гээд этигэжэ байһанаа КПСС-эй обком, республикын Министрнүүдэй Совет мэдүүлнэ.

КПСС-эй обком. **БМАССР-эй Министрнүүдэй Совет.**

Түнхэнэй аймагай Хрущевой нэрэмжэтэ колхозой правленидэ, партийна эхин организацида

50400 пүүд таряа гүрэндэ тушааха, худалдаха уялгаяа дүүргэһэнтэйнь дашарамдуулан колхозой гэшүүдые, МТС-эй хүдэлмэрилэгшэдые амаршалаад, хүдөө ажахын продуктнуудые бүри ехээр абахын тула КПСС-эй XX съездын хараалһан зорилгонуудые дүүргэхын түлөө саашадаа улам эршэмтэйгээр, оролдосотойгоор ажаллажа, ажахын шэнэ жэлдэ үнеэн бүриһөө 1800 литр һү һааха, гахай таргалуулжа мяха абалгаяа 600 центнертэ хүргэхэ бэзэ гээд этигэжэ байһанаа КПСС-эй обком, БМАССР-эй Министрнүүдэй Совет мэдүүлнэ.

КПСС-эй обком **БМАССР-эй Министрнүүдэй Совет.**

* * *

КПСС-эй обкомой, БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй амаршалгын телеграммануун Кударын аймагай Ранжуровай нэрэмжэтэ колхозой, Кабанскын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхозой, Бичурын аймагай Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой, Зэдын аймагай Чапаевай нэрэмжэтэ колхозой правленинүүд болон партийна эхин организацинуудта эльгээгдэбэ.

Манай Эхэ ороной столица—Москвада

Нүүрһэнэй орондо газ түлигдэдэг болобо

Столицын текстильнэ томохон предприятинуудай нэгэн болохо сизэхэлгын нэгэдэхи фабрикада паровой котёлнуудые шэнэдхэн түхэхэ тушаа ехэ ажал хэгдээ. Фабрикые ууралаар хангадаг паровой 9 котёлнуудта мүнөө үедэ газ түлигдэг болоо. Газай орондо урдань Донбассоһаа асарагдаһан антрацит гэжэ эрхим шанартай 120 тонно түүрһэн сүүдхэ соо галдагдадаг байгаа. Түлишын орондо тазай хэрэглэгдэдэг болоһонһоо хойшо паровой котёлнуудай дэргэдэ хүдэлмэрилэгшэдэй ажалынь нилээд хүнгэн болоо. Паровой котёлнуудай дэргэдэ ажалладаг хүнүүдэй үсөөрһэнэй, түлишын арьбалагдадаг болоһоной ашаар жэл соо 2 миллион түхэриг алмалта хэгдэхэ байна.

Энэ фабрикада хэгдэһэн туршалга хадаа хүнгэн промышленностиин предприятинуудтахи паровой котёлнуудта газ хэрэглэдэг болохын тулада һайн жэшээ боложо үгэнэ гэжэ СССР-эй хүнгэн промышленностиин министерство тэмдэглэнэ.

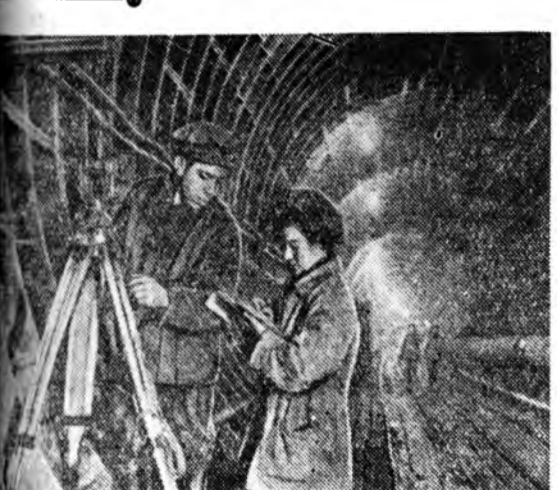

В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ Московско метрополитенэй табадахи ээлжээнэй барилга хэгдэжэ байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «Хүдөө ажахын Бүхэсоюзна выставкэ» гэжэ нэрэтэй станци руу татагдаха тоннелиие В. Кабанов, А. Кохтенко гэгшэд гоёон шэмэглэжэ байна.

ТАСС-эй фотохронико.

Заводой зохёолшод

«Эрхим подшипниктай түлөө» гэжэ олон тиражтайгаар гарадаг газетын редакцида, тэрэшэлэн подшипнигуудые бүтээн гаргадаг нэгэдэхи заводой хэблэлэй кабинедтэ үдэшэндөө хүн зон олооро сутлардаг юм. Эндэ ерэһэн заводой литераторнууд шэнэ зохёолнуудые эдэбхитэйгээр зүбшэн хэлсэдэг байна.

Хабсаруулгын цехын токарь Гришанин, инженернүүд Квартин, Корягина, олон тиражтайгаар гарадаг газетын хүдэлмэрилэгшэ Быковский болон бусад литературна ажалда эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Мэдээжэ уранзохёолшод—Щипачев, Кирсанов, Безыменский, Ирошникова, Эмиль Кроткий болон бусад энэ заводто саг үргэлжэ ерэдэг. Мэдээжэ болоһон эдэ уранзохёолшодой заабари зүбшөөлынь заводой литераторнуудта ехэ туһа хүргэдэг.

Олон тиражтайгаар гарадаг газетэһээ гадна, предприятида ханын 70 газетэ, сатирын 20 хуудаһанууд гаргагдадаг байна. Нютагай баримта хэрэглэжэ бэшэгдэһэн шүлэгүүд, баснинууд болон богонихон рассказууд, нэгэ акттай пьесэнүүд, эпиграммануун, очеркнууд эдэ газетэнүүдтэ хэблэн гаргагдана. Эрхим зохёолнуудай зариманиинь заводой Культурын байшангай сценэ дээрэ табигдадаг байна.

Ю. М. Шокальскиин түрэһөөр 100 жэлэй ойдо

Юлий Михайлович Шокальскиин түрэһөөр 100 жэлэй ойе научна хүдэлмэрилэгшэд үргэнөөр тэмдэглэжэ байна. Энэ ой октябриин 17-до гүйсэбэ. Ородой элитэ ехэ эрдэмтэ-географ гансашье манай орондо бэшэ, хариин гүрэнүүдтэ мэдээжэ болонхой юм. Юлий Михайлович СССР-эй Наукануудай академиин хүндэтэ гэшүүн байхаһаа гадна, хариин гүрэнүүдэй олохон академинуудэй хүндэтэ гэшүүн байһан юм. Нүхэр Шокальский метеорологиин, океанографиин, гидрологиин, гидрографиин, картографиин, мүн географическа наукануудай бусадшье һалбаряар олон тоото научна зохёолнуудые бэшээ.

Фестивальда зорюулагдаһан дуунууд

Москвада ерэхэ жэлдэ үнгэргэгдэхэ залуушуул болон студентнүүдэй бүхэдэлхэйн VI фестивальда Москвагай композиторнууд болон уранзохёолшод эдэбхитэйгээр бэлэдхэнэ. Эдэнэр бүхы дэлхэйн залуушуулай хани барисаанда зорюулагдаһан дуунуудые зохёожо байна. Эдэ дуунуудай эрхимүүдынь Москвада болохо бүхэдэлхэйн фестивальда гүйсэдхэгдэхэ юм.

Столицын уранзохёолшод болон композиторнууд 15 шахуу дуу бэшээ. Тэдэнэрэй тоодо З. Компанейцын зохёоһон «Ханинарай уулзалга», С. Табачниковай зохёоһон «Советскэ талмай дээрэ» гэһэн вальс, А. Островскиин зохёоһон «Московско фестиваль» оролсоно.

Композиторнууд К. Листов, А. Фаттах, М. Фрадкин, Е. Жарковский, З. Левина болон бусад поэдүүд Е. Долматовский, Ю. Каменецкий, А. Ерикеев, О. Фадеева, С. Богомазов гэгшэдтэй сугтаа залуушуулда зорюулһан шэнэ дуунуудые зохёогоо.

(ТАСС).

Московско область. «Электросталь» заводой коллектив һара бүриингөө даалгабариие амжалтатайгаар дүүргэнэ. Электропеэшэнгүүдые механизацилһанай, булад хайлуулгада кислород хэрэглэдэг болоһоной ашаар заводойхид иимэ амжалта туйлана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Пультовщица А. М. Осипова ажаллажа байна.

ТАСС-эй фотохронико.

СССР Япон хоёрой харилсаае hайжаруулха тухай советско-японско хэлсээнүүд

Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай ба Японой Правительствонуудай делегацинуудай хоорондо СССР Япон хоёрой харилсаае hайжаруулха тухай хэлсээнүүд октябриин 15-да Москвада үдэрэй 12 часта боложо эхилээ.

Советскэ талаhаа эдэ хэлсээнүүдтэ СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. А. Булганин (делегациие толгойлогшо), СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Гэшүүн Н. С. Хрущев, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Нэгэдэхи Орлогшо А. И. Микоян, СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министрын Нэгэдэхи Орлогшо А. А. Громыко, СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министрын Орлогшо Н. Т. Федоренко хабаадалсаа. Хэлсээнүүдэй үедэ СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министерствын Коллегиин гэшүүн Л. Ф. Ильичев, СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министерствын Дальна Востогой Таhагые Даагша И. Ф. Курдюков, Зүбшэлэгшэ Н. Б. Адырхаев гэгшэд байлсана.

Японско талаhаа хэлсээнүүдтэ Японой Премьер-Министр Ициро Хатояма, Газартаряалангай ба ой модоной Министр Ициро Коно, Парламентын Түлөөлэгшэдэй Палатын депутат Сюници Мацумото гэгшэд хабаадалсана. Хэлсээнүүдэй үедэ Министрнүүдэй Кабинедэй Начальнигай Орлогшо Такидзо Мацумото, Хуули гаргагша Бюрогой Начальнигай Орлогшо Масами Такацудзи, Гадаадын Хэрэгүүдэй Министерствын Договорнуудай Таhагые Даагшын Орлогшо Мицутоси Такахаси, Гадаадын Хэрэгүүдэй Министерствын Европын хэрэгүүдэй талаар Зүбшэлэгшэ Синсаку Хоген, Швецидэ байгаа Миссиин Зүбшэлэгшэ Кинья Ниидзеки гэгшэд байлсана.

Түрүүшын заседани дээрэ СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. А. Булганин эхилэлгын үгэ хэлээ.

Н. А. БУЛГАНИНАЙ хэлэhэн эхилэлгын үгэ

Господин Премьер-Министр, господинууд!

Советскэ Союзаймнай столица — Москвада ерэhэн господин Премьер-Министр Таниие, Японой правительствын делегациие Советскэ Правительствын үмэнэhөө амаршалнаб.

Манай оронуудай хоорондо амгалан байдалай харилсаа дахин тогтоохын тула Премьер-Министр господин Хатояма Танай гаргадаг оролдолгые бидэ ехээр сэгнэнэбди гэжэ нэн түрүн тэмдэглэхэеэ хүсэнэб.

Хэнэйшье мэдэhээр, Японой правительствын делегациин Москва ерэхын урда тээ эбэй договор баталха тухай хэлсээнүүд Лондондо ба Москвада болоhон, мүн 1956 оной сентябрьда хоёр талынхид зохихо бэшэгүүдые абалсажа, Москвада болохоёо байгаа эдэ хэлсээнүүдые эхилхэ тухай үгэеэ ойлголсоhон байна.

СССР Япон хоёрой харилсаа hайжаруулха тухай хэлсээнүүдые хэжэ эхилхэ зуураа, Советскэ правительство эб найрамдалда дуратай ба бүхы оронуудтай ажал хэрэгэй харилсаа холбоо тогтоохо хэлбэришэгүй политика, нийтын ондо ондоо байгууламжата гүрэнүүдэй амгалан ёhoop зэргэ оршохо политикаяа эшэ үндэhэ болгодог байгаа, болгоношье.

Манай гүрэнүүдэй хоорондо амгалан ба хүршэ ёhоной харилсаануудые дахин тогтооходо, СССР-эй ба Японой хоорондохи дайнай байдал усадхагдахаhаа гадна, мүн хоёр ороной арадуудай аша туhада тэдэнэй хоорондо экономическа болон культурна үргэн харилсаа холбоо тогтоохо, Дальна Востогто эб найрамдал бэхижүүлхэдэ туhалха арга олгохо байна гэжэ Советскэ Правительство тоолоно. Дахинаа hайн харилсаатай болоо hаамнай, манай оронууд хоюуландаа ашагтай, тогтууритай худалдаа наймаа ехээр хэхэ ба хүгжөөхэ, научна болон техническэ элдэб делегацинуудаа эльгээлсэхэ, тэрэшэлэн культурна харилсаагаа hайжаруулха байна гэжэ найданабди. Тиимэ арга боломжонууд сүм бии, энэмнай СССР-тэшье, Японой дошье туhатай байха гэжэ hананабди.

Японтой эбтэй байхые үнэн зүрхэнhөө хүсэхэ ба тэрэнэй дура хүсэлые хараадаа абаха зуураа, Советскэ Союз эбэй договор баталха тухай энэнэй урда тээ хэгдэhэн хэлсээнүүдэй үедэ территори тухай асуудалааршье японско талада буулта хэhэн байна. Тиигэбэшье Япон эбэй договор баталхаар бэлэн бэшэ байhан ба мүнөөдөө эбэй договор баталангүйгөөр советско-японско харилсаа hайжаруулхые бидэндэ дурадхаhан юм. Тиихэ зуураа территори тухай асуудалшье оруулалсан эбэй договор баталха тухай хэлсээнүүдээ манай оронуудай хоорондо дипломатическа харилсаа дахин тогтооhоной hүүлээр үргэлжэлүүлхые дурадхаhан байна.

Японско талын энэ хүсэлые бидэ зүбшөөhэн байнабди.

Эбэй договор баталха тухай Лондондо ба Москвада болоhон хэлсээнүүдэй үедэ зүбшэн хэлсэгдэhэн асуудалнуудаар хоёр тала өөhэдынгөө хараа бодолые хүсэд тодоор найруулаад, энэ договорой бүхы статьянуудаар шахуу үгэеэ бүримүhэн ойлгоhон байна. Энэ оной сентябрьда хоорондоо бэшэгүүдые эльгээлсээбди. Энэмнай юу харуулааб гэбэл, бидэнэр үгэеэ ойлголсобобди, Советскэ Союзай болон Японой хоорондо хани хүршэ ёhоной, дипломатическа харилсаа дахин тогтоохо үндэhэ hуури бодото дээрээ бии болоо гээд тооложо шадаха байнабди. Эдэ бүгэдэмнай бидэнэй урда табигдаhан зорилгонуудые шиидхэхэдэ хүнгэн болгоно, тиин энэ удаа хэлсээнүүд амжалтатайгаар дүүрэхэ бэзэ гэжэ найданабди.

***

Hүүлээрнь Японой Премьер-Министр Ициро Хатояма мэдүүлгэ хэбэ.

Ициро ХАТОЯМЫН хэhэн мэдүүлгэ

Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Дээдэ Тушаалта Господин Булганин, Советскэ Союзай бүрин эрхэтэ түлөөлэгшэд господинууд, делегациин гэшүүд господинууд!

Дайнай байдалые тон түргэнөөр усадхаха, мүн Японой ба Советскэ Союзай дахин үгэеэ ойлголсодог болохо аргаар Дальна Востогто амгалан байдал тогтоохоdo туhалха, бүхы дэлхэй дээрэ бата бэхи эб найрамдал байгуулхада туhалха гэжэ би хододоо эрмэлзэдэг байгааб, эрмэлзэнэшьеб. Минии кабинедэй гадаадын политикын гол хараа шугамынь эгээл энэ хүсэл эрмэлзэлые эшэ үндэhэ болгоно. Иимэ хараа шугам кабинедэй бүридэмсөөр урзанда жэлэй hүүл багта бүхы дэлхэйдэ соносхогдоhон байгаа. Тэрэ үедэ Советскэ Союзай правительство господин Домницкиин бэшэгээр дамжуулан хоёр талые хангаха условиин үндэhөөр Японой ба Советскэ Союзай хоорондо зохид hайн харилсаа дахин тогтоохо тухай намда дурадхаа hэн. Энээниинь би үнэн зүрхэнhөө hайшааhан байнаб. Тэрэ сагhаа хойшо тиимэ зорилгоор Японой ба Советскэ Союзай бүрин эрхэтэ түлөөлэгшэдэй хоорондо хэлсээнүүд Лондондошье, Москвадашье болоо hэн. Эдэ хэлсээнүүдэй үедэ хоёр оромнай олохон асуудалнуудаар адли хараа бодолтой боложо шадаа, тиигэбэшье территори тухай асуудалаар үгэеэ ойлголсоогүй дээрэhээ мүнөөшье хүрэтэр зохид hайн харилсаа тогтоогдожо шадагдаагүй байhаар. Тохёолдоhон байдалhаа гарахын тулада би энэ оной сентябриин 11-дэ, господин түрүүлэгшэ Танда бэшэг бэшэжэ хандаhан байгааб. Саашадаа территориальна асуудалаар хэлсээнүүдые хэжэ үргэлжэлхэ тухай советскэ талын зүбшөөрхыень, энээнтэй хамта доро дурсагдаха табан зүйлнүүдтэй зүбшөөрхыень би гуйhан байгааб. Ямар табан зүйлнүүд бэ гэбэл: (1) хоёр ороной хоорондохи дайнай байдалые болюулха, (2) посольствын хэмжээндэ дипломатическа түлөөлэгшэдөө уулзуулха, (3) Советскэ Союз дотор үлэhэн япон гражданинуудые эхэ орондонь дары бусааха, (4) Загаhа бариха тухай 1956 оной майн 14-дэ баталагдаhан Хэлсээе хүсэндэнь оруулха ба (5) ООН-эй гэшүүн болгожо абаха тухай Японой гуйлтые Советскэ Союзай дэмжэхэ ябадал болоно. Тиихэ зуура, Лондондо ба Москвада болоhон хэлсээнүүдэй үедэ хоёр талын үгэеэ ойлголсоhон асуудалнуудаар шиидхэбэринүүдые болохо соонь абаха тухайда мүн лэ дурадхагдаа hэн. Энэ ойлгомжые үндэhэ болгон, би хоёр ороной хоорондохи харилсаае hайжаруулха тухай хэлсээ хэжэ эхилхые дурадхаhан байнаб. Мүн тэрэ hарын 13-да господин түрүүлэгшэ, Та бэшэг бэшэжэ, минии хэhэн дурадхалые зүбшөөржэ байhанаа мэдүүлhэн байнат. Тииhэндэтнай би ехээр баярлаа hэм. Энэнэй hүүлээр, дээрэ хэлэгдэhэн ёhoop бэе бэеэ ойлголсоhоной эсэстэ, үнгэрэгшэ сентябриин 29-дэ Японой бүрин эрхэтэ түлөөлэгшэ господин Мацумото ба Советскэ Союзай гадаадын хэрэгүүдэй министрын нэгэдэхи орлогшо господин Громыко гэгшэд территориальна асуудал зүбшэн хэлсэлгэеэ үргэлжэлүүлхэ тухай бэшэгүүдые эльгээлсэhэн байна.

Дээрэ дурсагдаhан ойлгомжын үндэhөөр, hанал бодолоо үнэн сэхээр хэлсэжэ, Япон Советскэ Союз хоёрой дахин hайн харилсаатай болохын лэ тулада би мүнөө Москва ерэhэн байнаб. Нэгэ талаhаа, танай делегадуудай, нүгөө талаhаа минии, господинууд Коно ба Мацумотын хоорондо хани ёhоной хэлсээнүүдые хэхэ зэргээр, хоёр талые хангаха шиидхэбэри баталагдаха бэзэ гэжэ үнэн зүрхэнhөө найданаб.

Энэ ушарые үндэhэ болгон намайе, намтай хамта ябалсагшадые hайнаар угтажа, туhа хүргэhэнэйтнай түлөө гүн ехэ баяр баясхалан хүргэхэеэ хүсэнэб.

**

Саашадаа хоёр талынхид hаналаа хэлээд, hүүлээрнь хоёр делегациин зүгhөө бүрин эрхэтэ түлөөлэгшэдые томилхо тухай хэлсээ. Үгэеэ ойлголсоhон зохихо документнүүдые уридшалан зүбшөөд, СССР-эй ба Японой Правительствонуудай делегацинуудай үзэмжэдэ табихыень тэдэ түлөөлэгшэдтэ даалгагдаа. Советскэ талын түлөөлэгшэ — А. А. Громыко, японско талын түлөөлэгшэ — Сюници Мацумото болоо.

Хэлсээнүүд хани ёhоной оршон байдалда, советско-японско харилсаануудые тон түргэнөөр hайжаруулхада туhалха гэжэ хоёр талынхидай хүсэhэнэй, үгэеэ ойлголсоhоной оршон байдалда үнгэрбэ.

СССР-эй ба Японой Правительственна делегацинуудай удаадахи зүблөөнэй болохо саг хожомшог тодорхойлогдохо гэжэ хоёр талынхид хэлсэбэ.

(ТАСС).

Советскэ, японско түлөөлэгшэдэй зүблөөн болоо

Советскэ түлөөлэгшэ А. А. Громыко, японско түлөөлэгшэ Сюници Мацумото гэгшэдэй зүблөөн СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министерствын конференц-зал соо октябриин 16-да болоо. Даб дээрэ зүбшэн хэлсэгдэhэн документнүүдэй проектые правительственна делегацинуудай үзэмжэдэ табихаар СССР-эй, тэрэшэлэн Японой правительственна делегацинуудhаа эдэнэр түлөөлэгдэhэн байна. Советскэ зүгhөө зүблөөндэ иимэ хүнүүд түлөөлэгдөө: Н. Т. Федоренко, Л. Ф. Ильичев, И. Ф. Курдюков, Н. Б. Адырхаев, А. А. Розанов. Японой зүгhөө — Мицитоси Такахаси, Масами Такацудзи, Синсаку Хоген, Акира Сигемицу, Масахиро Нисибори гэгшэд түлөөлэгдөө.

Хамтын декларациин проект, худалдаа наймаае хүгжөөхэ тухай, тэрэшэлэн нацануудта тон таарамжатай харилсаанай гурим тогтоохо тухай протоколой проект хэлсэгдээ.

Зүблөөндэ хабаадагшад хани ёhоной оршон байдалда хөөрэлдөө. Зүбшэн хэлсэhэн дурадхалнуудаа СССР-эй, Японой правительственна делегацинуудай үзэмжэдэ табитараа проектнүүдые шэнжэлжэ үргэлжэлхэ гэжэ түлөөлэгшэд хэлсээ.

Түлөөлэгшэдэй удаадахи заседани октябриин 17-до болохо.

Новосибирскэ ГЭС-эй барилга дээрэ

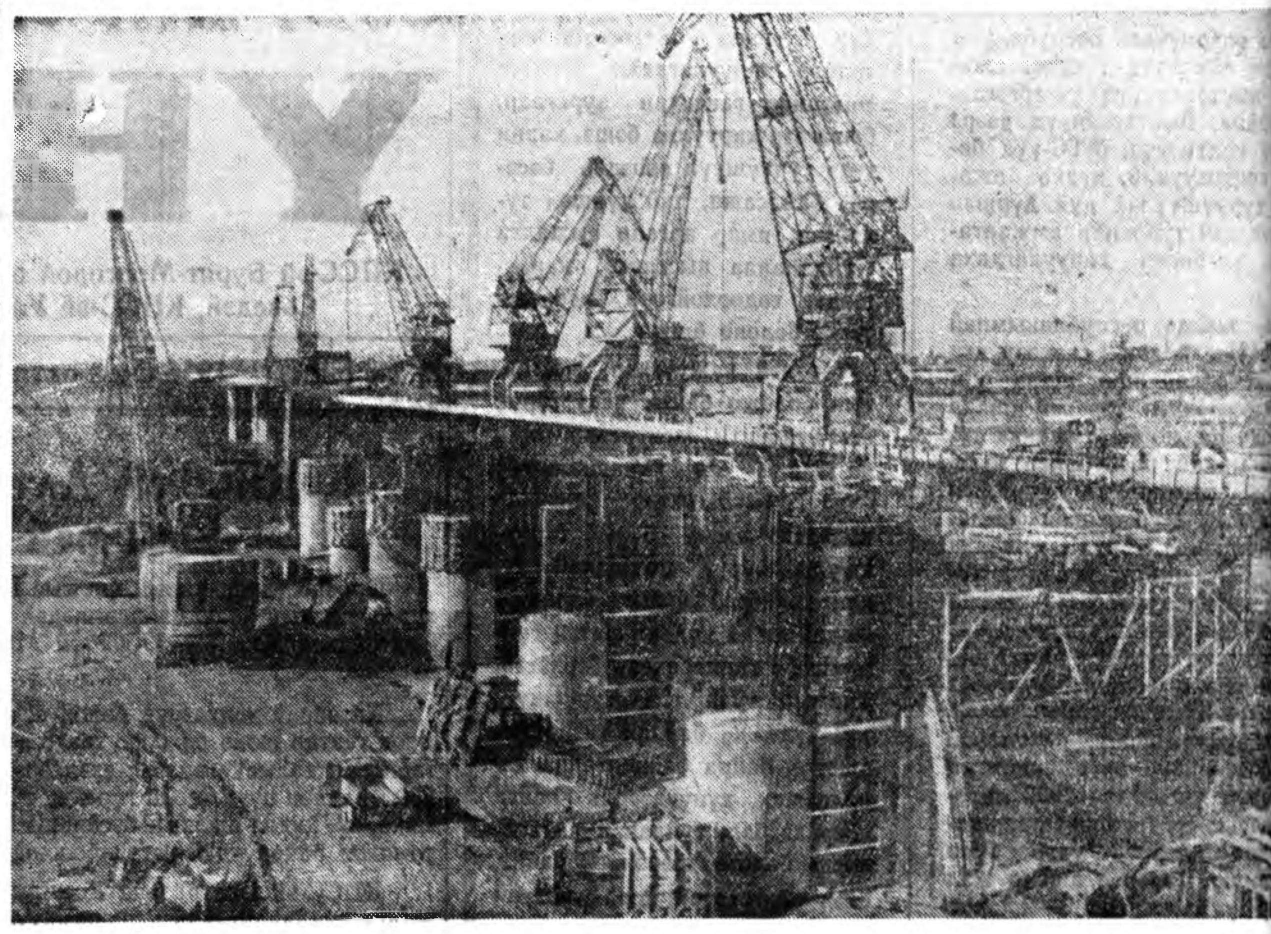

Новосибирскэ область. Новосибирскэ гидроэлектростанциин хэдэн агрегадууд ерэхэ жэл промышленна ток үгэжэ эхилхэ юм. Обь мүрэн дээрэ баригдажа байhан 400 мянган киловатт хүсэтэй түрүүшын ГЭС 1958 ондо ашаглалгада орохо байна. Зургаадахи табанжэлэй дүүрэтэр энэ ГЭС 5 миллиард шахуу киловаттчас химда электроэнерги үйлэдбэрилхэ юм.

Жэдэйнгээ даалгабариие болзорhоонь урид дүүрг… гидроузелай гол барилгануудые саг соонь дүүргэхын … Иркутска ГЭС-эй барилгашадтай мүрысэн, бүхы үч… гуудай хүдэлмэрилэгшэд эршэмтэйгээр ажаллана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Обь мүрэнэй баруун эрьедэхи уhанай… тын барилга харуулагдана.

ТАСС-эй фотохрони…

Афганистанай премьер-министр СССР ерэхээр мордобо

КАБУЛ, октябриин 16. (ТАСС). Афганистанай премьер-министр Мухаммед Дауд Советскэ правительствын уряалаар афганска делегациие толгойлжо Советскэ Союз ерэхэеэ Кабулhаа мордобо. Делегациин составта иимэ хүнүүд оролсоно: премьер-министрын нэгэдэхи орлогшо Али Мухаммед, дотоодын хэрэгүүдэй министр Абдул Хаким, Афганистанай МИД-эй ниитэ политическэ департаментын начальник Абдул Рахман Пажвак, горно хэрэгүүдые, тэрэшэлэн промышленностиин хэрэгүүдые эрхилхэ министрын орлогшо Султан Ахмед Попол, национальна экономикын министерствын худалдаа наймаанай управлениин начальник Мухаммед Сарвар, Кабулай радиогой директор Абдул Рауф-хан Бинави, Кабулай университедэй медицинскэ факультедэй декан Мухаммед Осман болон бусад.

Афганистанай уг залгаламжалагша принц Ахмед Шах, премьер-министрын орлогшо, гадаадын хэрэгүүдэй министр Мухаммед Наим, ордоной министр Ахмед Али, Афганистанай арадай соведэй түрүүлэгшэ Мухаммед Ноуруз, кабинедэй гэшүүд, парламентын депутадууд, гражданска дээдэ тушаалтад, афганска армиин генералнууд болон офицернууд, СССР-эй хэрэгүүдээр Афганистанда байгаа саг зуурын этигэмжэтэ И. С. Спицкий, Советскэ посольствын хүдэлмэрилэгшэд, КНР-hээ Афганистанда байгаа посол Дин Го-ю, посольствонууд, миссинүүдые даагшанар болон бусад Мухаммед Даудые Кабулай аэродром дээрэ үдэшөө.

Афганистанай премьер-министр Мухаммед Дауд Советскэ Союз ерэбэ

СТАЛИНАБАД, октябриин 16. (ТАСС). Советскэ правительствын уряалаар Москва зорижо ябаhан Афганистанай премьер-министр Мухаммед Дауд мүнөөдэр эндэ ерээ. Премьер-министрын нэгэдэхи орлогшо Али Мухаммед, дотоодын хэрэгүүдэй министр Абдул Хаким, тэрэшэлэн бусад тусхай тушаалтад Мухаммед Даудтай сугтаа ерэлсээ.

Таджикска ССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. Додхудоев, Таджикистанай КП-гэй ЦК-гэй секретарьнууд П. С. Обносов, А. Имамов, тэрэшэлэн бусад тусхай тушаалтад үндэр дээдэ айлшадые угтаа.

Афганистанhаа СССР-тэ байгаа Онсо ба Бүрин эрхэтэ Посол Гулям Яхья Тарзи, посольствын хоёрдохи секретарь Мухаммед Хашим Вали гэгшэд премьер-министрые угталсаа.

Аэродром дээрэ хүндэлэлэй харуул жагсаагдаа, Афганистанай, Советскэ Союзай, Таджикска ССР-эй гүрэнэй гимннүүд гүйсэдхэгдөө. Hурагшад баглаа сэсэгүүдые барюулаа.

Афганистанай премьер-министр Мухаммед Дауд микрофоной дэргэдэ ерэжэ үгэ хэлээ. Хани ёhoop хүлеэн угтаhанайнь түлөө тэрэ баясхалан хүргэhэн байна.

Таджикска ССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. Додхудоев айлшадые амаршалжа үгэ хэлээ.

Таджикска ССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. Додхудоев Афганистанай премьер-министр Мухаммед Даудай, тэрэшэлэн тэрээнтэй сугтаа ябаhан хүнүүдэй хүндэлэлдэ завтрак үгөө.

Малай байра барилгын түсэбы… болзорhоонь урид дүүргэе

Худөөгэй барилгашад республикынгаа бүхы ажалшадтай хамта малай байрануудые бариха түсэбөө болзорhоонь урид дүүргэхын түлөө эршэмтэйгээр оролдожо байна. Юуб гэхэдэ, энэ жэлдэ дүүргэгдэхэ барилгануудые саг соонь дүүргэбэл, үбэлжэлгые hайнаар үнгэргэлгэдэ нилээд ехэ удхашанартай ха юм.

Кударын, Түнхэнэй, Бичурын, Байкало-Кударын, Сэлэнгын аймагууд малай байра бариха түсэбөө дүүргээ. Мүн культурна эмхи зургаануудай болон гэр байрын барилганууд ехээр эрхилэгдэнэ. Тарбагатайн, Баргажанай, Кяхтын, Прибайкальска аймагуудай колхозууд барилгынгаа түсэбүүдые дүүргэхэ дүтэлөө.

Гэбэшье, республика дотор юрэнхыдөө малай байра барилга тон хангалтагүйгөөр ябуулагдана. Энэ жэлэй барилгын түсэб үнгэрhэн hарануудта оройдоол 64,6 процент дүүргэгдэhэн байна. 90 мянга гаран толгой мал багтаахаар 350 гаран байра барижа дүүргэгдээгүй. Заиграйн, Хэжэнгын, Закаменай аймагуудай хүтэлбэрилэгшэд барилгын хэрэгтэ харюусалгагүйгөөр хандана. Энээнэй эсэстэ эдэ аймагуудта барилга ехээр унжагайрна. Тиихэдэ Хориин аймагта (колхозуудтахи барилгын таhагай начальник нүхэр Серышев) нэгэшье байра дүүргэгдээгүй байhаар. Аймагай хүтэлбэрилэгшэд энээн тушаа анхаралаа табинагүй.

Олонхи аймагуудта барилгын хангалтагүйгөөр ябуулагдаhанай гол шалтагааниинь юуб гэхэдэ, тэндэхи барилгын материалнууд муугаар хэрэглэгдэнэ. Нютаг дээрээ элбэг байhан материалнуудые, илангаяа хушалта хэхэ тёс гэхэ мэтые саг соонь бэлэдхээгүй дээрэhээ зарим барилганууд hаатана. Хэдэн аймагуудта, тэрэ тоодо Закаменай аймагта, хушалтын материал үгы дээрэhээ 5 барилга, Хориин аймагта—7 барилга, Заиграйн аймагта — 8 барилга, Ториин аймагта — 11 барилга ашаглалгада үгтөөгүй байна. Гэтэр эдэ аймагуудай колхозууд өөhэдөө пилораматай, зариманиинь хоёршье пилораматай байха юм. Тииhээ тиитэрээ тёсоор хушаhаниинь түмэрөөр хушаhанhаа дүрбэ дахин, шифереэр хушагшаhаа хоёр дахин химда болодог. Жэшээлхэдэ, 100 үнеэнэй байха байрын түмэр хушалта 23 мянган түхэригэй, шифер—13 мянган түхэригэй, тёс — оройдоо 6 мянган түхэригэй үнэ сэнтэй дог.

Манай республикын эрхэ ба… да малай байрануудые шулу… барихада ехэ hайн гэжэ дүй ду… харуулаа. Зүгөөр Иволгын, С… гын, Заиграйн аймагууд 4—5 … метртэ байhан шулуу хэрэгл… 35—40 километр холо байhан … барилгын модо зөөжэ, малай б… нуудые барина. Иигэжэ бар… үнэ сэн хэдэ дахин ехэ болоно… рим колхозуудай түрүүлэгшэнэ… мент дутана гэжэ шалтаад, д… байhан известняк цементын ор… хэрэглэнэгүй. Тиин гэhэй Б… Монголдомнай барилгада хэр… извёстко ехэ элбэг байха юм.

Олонхи колхозуудта саг үргэ… бригадануудай эмхидхэгдээгүй… рэhээ барилга удаарна. Жэшээ… Кабанскын, Курумканай, Пр… кальска болон Баунтын айм… та оройдоол 226 хүн барилга… Тиигэжэ барилгын бригад… 30—35 хүнэй орондо арай гэж… хүн хүдэлдэг байха юм. Хэтэр… барилгашадые элдэб хүдэлм… ябуулха ушар али олон үзэгдэ…

Колхозуудта барилга хэхэ т… аймагай таhагуудай начальниг… Хэжэнгэдэ (нүхэр Батомун… Кабанскда (нүхэр Хлыстов), … нада (нүхэр Семченко) колхоз… рилгануудта эмхидхэлэй-те… скэ туhаламжа бирагүйгөөр үз… Теэд аймгүйсэдкомой хүтэлбэр… шэд барилгые түргэдхэхын т… зохихо хэмжээ абанагүй.

Республикын колхозуудта эн… лэй барилгын түсэбые бүри… дүүргэхэ арга боломжо бии. Ю… хэдэ, хүсэд дүүргэгдээгүй бар… нуудта хэрэглэгдэхэ материал… 70 гаран процентнь бэлэн бии … Колхозууд 4 мянга гаран гэш… барилгануудта табиха ар… Эдээндэ промыщленна предпр… нууд, МТС-үүд туhалха байна… на, колхоздо барилга хэхэ т… үнгэрэгшэ жэлнүүдтэ нилээд … дүй дүршэлтэй болообди. И… эмхи журам, горьтойхон ор… хэрэгтэй болоод байна.

Агууехэ Октябриин 39 жэл… hайндэртэ ажалай бэлэг болго… рилгынгаа түсэбые болзорhоонь… дүүргэе.

И. Сметанин, колхоз… барилга хэхэ талаар БМАС… Министрнүүдэй Соведэй дэрг… управлениин нача…

Агрономой дипломтой комбайнер

Иннокентий Степанович Фалилеев арбан табатайхан хүбүүн ябахадаа, дайнай хүшэр хүндэ жэлнүүдтэ тракторна бригадада хүдэлхэеэ ерэhэн юм. Тэрэ сагhаа хойшо нүхэр Фалилеев худөө ажахын машина техникэ шудалжа нилээд ехэ дүй дүршэлтэй болоо. Бага-Куналейн механизаторнуудай дунда нүхэр Фалилеев ехэ хүндэтэй. Иннокентий Степановичта механизаторнууд элдэб зүбшэл hуража хандадаг юм. Энэ жэлдэ нүхэр Фалилеев «С-6» комбайнаараа Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоздо таряа хуряалсаа. Тэрэнэй үдэр бүриинь бүтээсэ 12—17 гектарhаа бага болодоггүй hэн. Иигэжэ Иннокентий Фа… вэй агрегат МТС дотороо тү… даалгабаряа дүүргэжэ, 2 мян… ло гаран центнер таряа со… байна.

Арбан табатайhаа механ… раар хүдэлhэн Иннокентий … нович таряа хуряалгын бо… комбайндаа hуудаг, заhаба… болоходо МТМ соо хүдэлдэг… Хажуугаарнь агрономой hур… да бэеэ даагаад hуралсажа, … нер Иннокентий Степанови… зун гүрэнэй шалгалта бари… рономой дипломтой болоhон …

М. Фали…

...үйтэнэй хүрэжэ ерэбэшье, хото хорёонь задагай

...жэл ниитынгээ малые ...үбэлжүүлхын тулада Бар... аймагай колхозууд ехэхэн ...эй хүдэлмэри ябуулха ...Мүнөө намар ашаглалгада ...аха ёhотой. 260 толгой ...4 байра, 2500 толгой хони... ...йра баригдажа дүүргэгдээ... ...а. Эдэ барилгануудай хү... ...50—80 процентнь дүүр... ...үбhэ таряа хуряалгын үедэ ...оhон байгаа. Теэд мүнөө... ...отор нэгэ зарим, жэшээнь, ...нэрэмжэтэ (түрүүлэгшэнь ...ов), Карл Марксын нэрэм... ...түрүүлэгшэнь Г. Цыденов), ...артсъездын нэрэмжэтэ (тү... ...нь И. Крылов), Баргажа... ...советэй Сталинай нэрэм... ...түрүүлэгшэнь Котлер) кол... ...нэ барилгануудаа зогсоо... ...байhаар. Ленинэй нэрэм... ...хоздо 50 толгой үнеэдэй ...арл Марксын нэрэмжэтэ ...100 толгой үнеэдэй байра ...жэлээ баригдажа бай... ...тэдэнэй хэзээшье ашаг... ...руулагдахань мэдэгдэнэ-

...барилгануудhаа гадна, ма... ...шан байрануудые заhаба... ...аар тон ехэ хүдэлмэри ...аад, олонхи колхозууд ...хам ороогүй. Илангаяа ...арксын, Уланай сомоной ...ба Сталинай нэрэмжэтэ ...дай малай байранууд хуу... ...аад, өөдтэй заhабарилга ...й. Малажалаараа аймаг ...эн томо эдэ колхозууд ...байрануудай үгы дээрэhээ ...үбэлжэлгын үедэ дулаан ...байлгажа haaxa аргагүйдэ... ...шэмэнь эрид доошолно. ...колхозууд мүнөө жэл тэрэ ...угаа баhа лэ дабтажа, үнеэ... ...да байлгажа харууhалхаар ...удаа заhабарилнагүй, тү... ...й.

...жэлгэдэ бэлэдхэлэй хү... ...хэзээшьегүй үргэнөөр ...эхилхэ аад, таряа хуряал... ...ехээр унжагайршоод, hаа... ...йнабди, — гэжэ тус колхо... ...элбэрилэгшэд хэлэдэг бай... ...иигэжэ ехээр унжа... ...байхадань тэдэниие үбэлэй ...үлеэхэгүй ха юм. Һүүлшын ...тэ эндэ ехэ хүйтэн боло... ...н орожо захалаа. Тиин, ...залуу малай дулаан бай... ...хонь дүтэлөө. Теэд эдэ ...лэгшэдэй үшөө саг хүлеэ... ...аниинь гэмшэлтэй байна.

...XVIII партсъездын ба Бар... ...сельсоведэй Сталинай нэ... ...колхозуудта үбэлжэлгэдэ ...эй хүдэлмэри ябуулагдана... ...хэлэхэдэ болохо. Стали... ...мжэтэ колхоздо 9 хүнhөө ...н барилгын бригада бии ...өө тэдэнэй ганса 5-ниинь ...га дээрэ хүдэлмэрилнэ. ...колхозой Молоково, Ко-

куй, Агафоново гэжэ газарнуудта байдаг үнеэдэй байрануудай нэгэнииншье заhабарилагдажа, бэлэн болоодүй. Тиихэдэ, Тулата гэжэ газарта 500 толгой хонидой нэгэ байра баригдажа байhан аад, мүнөө тэндэнь ямаршье хүдэлмэри хэгдэнэгүй. Үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлгээ иимэ хангалтагүйгөөр ябуулжа байhанаа тус колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд Крылов, Котлер гэгшэд баhа лэ таряа хуряалга дээрээ тухашаржа байhаар тайлбарилдаг. Тэрэнь тиимэ бэшэ. Харин эдэ колхозуудта барилга ябуулха хүнүүдшье, мори унаашье яhала бии, теэд тэдэнь бусад юрэнхы хүдэлмэридэ хэрэглэгдэнэ.

Малажалай ажал ехэтэй хүдэлмэриие механизацилха талаар аймагай колхозууд болон МТС жэл бүри олон хэмжээ-ябуулгануудые баталан абадаг, теэд тэдэнь хододоо дүүргэгдээгүй, хооhон саарhан дээрэ үлэнэ. Мүнөө аймаг дотор hайнаар механизацилагдаhан нэгэшье фермэ үгы. Мүн энэ шухала хүдэлмэри мүнөө баhа лэ ябуулагданагүй. Тэжээлэй кухнинуудые табиха, кормозапарнигуудые тодхохо, заhабаридха гэхэ мэтэ хүдэлмэринүүд унжагайрhаар. Хүнтэйн МТС, тэрэнэй мэргэжэлтэд харьяата колхозуудайнгаа үбэлжэлгэдөө иимэ хангалтагүйгөөр бэлэдхэжэ байхада ямаршье хэмжээ абанагүй, хүдэлмэридэнь бодото туhаламжа үзүүлэгдэнэгүй. Сэхэ хэлэхэдэ Хүнтэйн МТС-эй дирекци таряа хуряалгадаа тухашараабди гээд, үбэлжэлгэдэ бэлэдхэхэ мүнөө үеын энэ шухала ба харюусалгатай хүдэлмэриие зүндэнь орхижорхинхой.

Мүн үбэлдөө малшадай байха гэрнүүд ехэ дутамаг, тэрэ мүртөө тэдэнь заhабарилагданагүй. Мүнөө жэл хамта дээрээ малшадай байха 64 гэр баригдаха байhан аад, тэдэнэй 40-өөд гэрынь баригдаа. Теэд тэдэнэй олонхинь мүнөөшье болотор үүдэ үрхэгүй байhаар. Тиихэдэ «Большевик» колхоз малшадай байха нэгэшье гэр барягүй. Тиин тус колхозой Топико гэжэ газарта хүдэлмэрилжэ байдаг малшад нэтэ заахан гэртэ 9—10-аараа байдаг, тэндэнь hайнаар амарха, сүлөөтэй сагаа культурнаар үнгэргэхэ ямаршье арга байдаггүй.

Мүнөө октябрь hарын түрүүшын хахад үнгэржэ, хүйтэнэй тэмдэгүүд яhала элеэр үзэгдэжэ захалба. Теэд колхозуудай болон МТС-эй хүтэлбэрилэгшэдэй малаа ба малажал дээрэ хүдэлмэрилхэ хүнүүдээ hайн байра байдалтай болгонгүйгөөр «үшөө сат эртэ» гэжэ байхань саашадаа тэсэшэгүй. Тэдэнэр үнгэрэгшэ үбэлжэлгэдэ муугаар бэлдэhэн дээрэhээ олон толгой малаа гарзалуулhанаа мүнөө мартахагүй ёhотой.

О. Раднаев, манай корреспондент.

БМАССР-эй XXV жэлэй ойн нэрэмжэтэ сэмбын фабрикын коллектив Агуухэ Октябрьска социалистическэ революциин 39-дэхи жэлэй ойн хүндэлэлдэ дэлгэрhэн социалистическэ мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Тиихэ зуураа, тус коллектив октябрь hарынгаа даалгабариие болзорhоонь урид дүүргээд, түсэбhөө гадуур 3,5 мянган метр сэмбэ нэхэхэ гэhэн уялгаяа амжалтатайгаар бэелүүлжэ байна. Ноохо ээрэлгын цехтэ нүхэр В. В. Малофеевагай хүтэлбэрилдэг ээрэгшэдэй бригада социалистическэ мүрысөөндэ түрүүлэн, халаанайнгаа нормые 115—120 процент дүүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр Малофеевагай бригада хүдэлмэрилжэ байна. Наада таладань бригадир Валентина Васильевна Малофеева.

А. Мантаевай фото.

Ном наймаалалгын дутагдалые усадхаха

Республикын ажалшадай культурна эрилтэнь жэл бүри улам урган дээшэлнэ. Ном эдэбхитэйгээр уншагшад олошорно.

Гэбэшье, республика доторнай номой наймаан ехэ дутагдалтайгаар эмхидхэгдэнэ. Ном наймаалалгын база тон хангалтагүйгөөр хүдэлнэ. Городой болон хүдөөгэй номой магазинуудта ном, литература эльгээлгын муугаар эмхидхэгдэhэн дээрэhээ, ном наймаалха түсэб дүүргэгдэнэгүй. Байгша оной сентябриин 1-нэй мэдээгээр 479 мянган түхэригэй ном наймаан болоогүй байгаа. Номой базын хүдэлмэрилэгшэд, складуудые даагшанар ямар түсэбөөр ажаллажа байhанаа мэдэнэгүй. Тэдэнэй дунда социалистическэ мүрысөөн эмхидхэгдэнэгүй. Ажалайнь журам hула, ажалдаа гээгдэхэ ябадал нэгэнтэ бэшэ үзэгдэдэг.

Номой магазинуудта эльгээгдэhэн литература ходо дутуу байдаг. Үнгэрэгшэ 8 hарын туршада номой магазинуудhаа 70 акт ороhон юм. Базынхид тиимэ гомдол, мэдүүлгэнүүдые хэдэн hарын, жэлэй туршада зүбшэн хэлсэдэггүй. Байгша оной июнь соо Усть-Ордын национальна округто элдэб ном, учебнигүүд эльгээгдэhэн аад, мянган түхэригтэ дутуу үгтэhэн байшоо. Теэд дутуу номуудынь мүнөө хүрэтэр эльгээгдээдүй.

Ахын аймагай Орлиг тосхондохи номой магазин үнгэрэгшэ жэлэй июнь hарада 760 түхэригэй канцелярска хэрэгсэл дутуугаар абаhан юм. Тэрээн тухайдаа акт табижа, базада эльгээhэн байгаа. Энэ актнь жэлэй туршада харагдаагүй хэбтэбэ. Харин магазиниие даагша нүхэр Манзарханова тэдэ хэрэгсэлнүүдые абаhанда тоологдоод, хуули бусаар салинаа даруулhан байна.

Фактура бэшэдэг хүнүүдэй гэмээр нэгэ газарта адли номууд хэды дахин эльгээгдэнэ. Тиимэ ушар hаяхан Ториин аймагта болоо.

Базын товароведүүд мүн лэ муугаар ажаллана. Складуудта ямар номуудай бии байhаниие мэдэдэггүй, шэнэ номуудай ерэмсээр илгажа, уншагшадтань тараахые хүсэдэггүй.

Базын хүдэлмэрилэгшэд али аймагта, ямар литература эльгээхээ мэдэдэггүй. «Залуу загаhашадта туhаламжа» гэhэн брошюра Кяхта городто, «Үнеэдые haaxa дүй дүршэл» тухай брошюрануудые Бабушкин городойхидто эльгээhэн байха юм.

Базын складта hайхан зурагууд, плакадууд, картанууд үни заяанай хэбтэhээр. Бурят хэлэн дээрэ бэшэгдэжэ хэблэгдэhэн номууд складта удаан саг соо дарагдадаг, уншагшадта саг соогоо хүргэгдэдэггүй байна.

Уншагшадай эрилтые хүсэд хангадаг болохын тулада, Бурят-Монголой номой базын хүдэлмэриие эрид hайжаруулха хэрэгтэй.

И. Баранов.

Цыдып ЖАМБАЛОВ

Манай баялиг

«Боро толгой» урдань
шэлдэн хагдаар
хушагдажа,
Бордоhо hалхинда
шэрбүүлэн,
хундайн байгша hэн.
Элинсэг хулинсаг
үбгэ эсэгэнэр
hүгэдэжэ,
Эндэ hанаан хэнтэг
шоройень бажуун
үзэгшэ hэн.
Баядта хүдэлжэ
олоhон адха олзоёо
Бардам ургуулжа,
баясаха зол олоогүй.
Туhада ороогүй
үхибүүдынь тойроод
шашхалдажа,
Тулюурхан бүлэ
арайхан тэжээдэг hэн
хоолойгоо.
«Боро толгой»
удааншье хундайн
байгаагүй:
Боориhоонь эхилээд
тарянай долгин
эбхэрээ.
Колхознигууд
«байгаалиhаа хайра
гуйгаагүй» —
Хооhон дайдын
хүрьhэ элбэгээр
үрэжүүлээ.
Бэелүүлэгдээл мүнөө
үбгэ эсэгэнэрэй
хүсэлнүүд.
Бэлиг эрдэмэй,
хүнүүдэй хүсэн
хамтараа.
Бороотой — үhээтэй,
ган гасуур
жэлнүүдтэ
«Боро толгойн»
баялиг халиңа
амбаараар.

Ток дээрэ
шобогор оройтой
hүринүүд —
Тооhо шоройгүй
аяр хуурай
шэниисэ....
Эндэ зернопультнууд
үлылдэн харанад.
Эршэтэ ажалай hүүлээр
нюргаа тэниижэ,
Хуряалгын эхинhээ
барагар дуугай
ябаhан
Хустаан — бригадир
түрүүшынхеэ
миhэрнэ:
Тэрэнэй шэхэндэ
тодо элеэр
Трактор, комбайнай
хүсэтэ абяан
нэернэ.
Шэниисэ....
«Боро толгойн»
шэниисэ....
Шинии түлөө
хэды бэрхэшээл
дабаад,
Уриhан мэтэ
урдаа суглуулаад
миhэржэ,
Урмашан байнаб
улад зон....
энэ полевод!
Механизаторнууд хүхюу
колхознигуудые
яаруулна:
— Мэшээглэгты таряа!
ажалта үдэр баян лэ!
Агротехникэмнай
аша туhаяа харуулаал,
Ажалша гартамнай
алтан булашаяа
бэлэглээ!...

Суулгада культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри муугаар ябуулагдана

Редакцида ерэhэн бэшэг

Үдэшэндөө халуун хүдэлмэриин hүүлээр колхознигууд улаан булан, клуб, библиотекэ, уншалгынгаа байшангуудта ошожо сүлөөтэй сагаа үнгэргэдэг гээшэ. Тэндэ колхознигууд, илангаяа залуушуул шэнэ газетэ, журналнуудые уншахаяа, hонин лекци, хөөрэлдөө шагнахаяа, кинокартина харахаяа, мүн элдэб наада эмхидхэхээ сутлардаг байна. Тиимэhээ улаан булан, клубууд хадаа арад зоной дунда политическэ, культурна гэгээрэлэй хүдэлмэри ябуулха гуламтануудынь болоно.

Гэбэшье, манай Суулга нютагай хүдөөгэй клуб, библиотекэ ажалшадай культурна эрилтые хүсэд хангажа шаданагүй. Эндэ гэгээрэл болбосоролой хүдэлмэри — лекци, хөөрэлдөөн тон үсөөн үнгэргэгдэнэ. Хүдөө ажахын түрүүшүүлэй дүй дүршэл ба наукын туйлалтанууд тухай хөөрэлдөөнүүд үсөөн үнгэргэгдэнэ. Зүжэг наадан хаа яа табигдадаг болобошье клубуудай дэргэдэ драматическа, дуунай, танцын кружогууд хүдэлмэрилнэгүй.

Энэ нютагта МТС, дунда hургуули, амбулатори, тоhоной завод гэхэ мэтэ эмхи зургаанууд, мүн аймаг дотороо эгээн томо колхозуудай нэгэн Ворошиловай нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артель оршодог. Теэд эдэ эмхи зургаануудай албахаагшад, колхозой гэшүүд — олон тоото ажалшад хүдэлмэриин hүүлээр сүлөөтэй сагаа культурнаар, хүхюун сэнгэлитээр үнгэргэхэ аргагүйдэнэ. Юуб гэхэдэ, эндэхи клуб хүдэлмэреэ тон муугаар эмхидхэнэ.

Энээн тушаа Мухаршэбэрэй аймсоведэй гүйсэдкомой дэргэдэхи культурын таhаг зохихо хэмжээнүүдые абаха ёhотой.

Б. Цыренов.

Ажалша бэрхэ hаалишан

...тэйшэг ябаа hаа, үглөө... ...ь ажалдаа гарахадаашье, ...нь ажалhaa бусахадаашье, ...а Максимовна колхозой ...hаалиин гүүртэдэ заата... ...hаалишадтай хэдэн үгэ ...гарадаг hэн. Эндэхи за... ...залуухан hаалишадай ойл... ...ынь хэлэжэ үгэдэг, яажа ...hy ехээр hаaxa арга шада... ...танилсуулдаг байгаа. Һура... ...оhэн ажал гээшэ аргагүй: ...ямаршье хүдэлмэри хэжэ ... — хабартаа хартаабха, ...улгажа гү, али зундаа үб... ...хуряалсажа байхадаа Ва... ...Максимовна хамаг hанаа ...рээ гүүртэдээл ошоод бай...

...анаар хүдэлхэ дуратай... ...нютаг урилжа ерээд, кол... ...үүн боломсоороо «намайе ...болгогты», «би нютагтаа ...дэ hаалишан ябаhан хүм... ...ье байхадань аягүй шэн... ...бэлэй. Жэл тухайда ...эмэри хэлсээд ябадаг hэн. ...шье байтар 1955 оной ок... ...гаража, малажалда ажа... ...дүүрэшэбэ. «Хуушан ажал... ...тухай түрүүлэгшэтэй хөө... ...юм байна гэжэ хүгшэнэй ...ажа байтар, нэгэтэ тэрэ... ...хозой правленидэ дуудуу... ...Юун болоод дуудуулба гээ... ...э ойлгожо ядан правлени... ...нь, түрүүлэгшын кабинет ...олон, Семен Лазаревич ...хэбэртэй байба. Теэд Ва... ...Максимовнагай үүдэ нээн са... ...түрүүлэгшэ обёоржо, «орогты, ...нэ. hаалиин үнеэдэй фер... ...ша Иван Белоусов hанда... ...баад үгэнэ. Түрүүлэгшэ түр... ...тай hyyhанай hүүлдэ, Ли... ...да хандаба:

...лентина Максимовна, та ...колхозой гэшүүн боложо оро... ...хандаа hаалишан ябаhан ...э хэлээ бэлэйт. Бригадада ...хүдэлжэ байха зуураа ...хэдэлсэхэ, танилсахашье

болообди. Тамнай зоноороо танилсаба гээшэт. Тиигээд танаа хуушан ажалдатнай оруулха — hаалишан болгохо гэлсээбди,— гэжэ хэлээд колхозой түрүүлэгшэ үгэеэ саашань үргэлжэлүүлнэ.—Та юун гэжэ hанаха байнат? Һаалишан болохо дуратай гүт?— гэжэ асууна.

— Дуратайлби даа. Шадал хүсөөрөөл оролдохоб. Үнеэдые мэнэ сагаараашье тушаагаад аба гээ hаатнай абахаб,— гэжэ Валентина Максимовна баярлаhандаа hанаhанаа хэлэжэрхинэ.

—Һайн даа, Валентина Максимовна, арсахагүй гэжэ тухайлагша hэмди. Центральна гүүртын залуу hаалишадтай хүдэлжэ, тэдээндэмнай туhалха болоот,— гэжэ түрүүлэгшэ хэлээд, үргэлжэлүүлнэ: — Манай хүршэ областиинхид hy hаалгаар манаа нилээдгүй ахижа ябадаг хэбэртэй агша. Тамнай тэндэhээ ерэhэн хүн хадаа хүршэнэрэй, мүн өөрынгөө дүршэлдэ манай hаалишадые hургаха, эрхим ажалай үльгэр жэшээ харуулха байhандатнай этигэнэбди.

Тиигэжэ анхандаа Читын областиин Нерчинскэ районой «Новая жизнь» колхоздо арбаад жэл соо hаалишанаар ябаhан Валентина Максимовна урзанда Яруунын аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхоздо ерээд, артелиин гэшүүн болоод, нёдондо намарhaa hаалиин гүүртэдэ ажаллана.

—«Минии үнеэн hүгүй, муунууд» гэжэ хододоо шалтаг бадяад хамагhаа гээгдэжэ ябадаг Марья Кабаковаhaa үнеэдыень тушаажа абаха болобо. Тэрэнэй hаажа байhан үнеэд нээрээшье бэеэр бага, юрын лэ нютагай үүлтэрэй үнеэд байгаа. Зүгөөр Кабаковагай үнеэд, илангаяа гурба, дүрбэн үнеэдынь бэшэ hаалишадайхида орходоо hураггүй тарган, мүнсэгэрхэнүүд байба. Һаамхай аад, байдаhануудhaa дутуугүй, яагаа тарган үнеэд гээшэб гэжэ Валентина Максимовнагай гайхахада: «Эдэшни мүртэйгөөр hаагдадаггүй, хара эртэ шэргэшэдэг үнеэд юм. Ядаад сүхэрөөд хаяа агшаб. Эдээнhээ танайшье мүртэй hy hаахыетнай мэдэнэгүйб даа» гэжэ Мария Кабакова сэхэ хэлээ hэн.

Һүүлдэ мэдэхэдэнь фермын олохон үнеэд болзорhoo холо урид шэргэжэ, жэлдээ 4—5 hapa соо орой hаалгангүй ябадаг байба. Һаалишан бүхэндэ тооной 2—3 үнеэд hубайрhан гү, али дан эртэ шэргэhэн ябадаг байгаа. Ямар үнеэн али үедэ тугаллаа hэм, хэды саг соо hаалгаад байнаб, үшөө али тухай hаалгахаб гэжэ хэншье, тоолонгүй зүндэнь шэргээжэрхидэг байгаа. Тиигэжэ гүүртээрээ, колхозоороо үнеэдhээ хэды ехэ hy hаангүй, миил хосороодог байгаа гээшэб. Валентина Максимовна хамагай түрүүндэ энэ ябадалыень усадхаха гэжэ шиидэбэ. Тиигээд hаалишадтай, колхозой хүтэлбэрилэгшэдтэй хөөрэлдэжэ энэ талаар шанга тэмсэл ябуулаа. Хамагай түрүүндэ өөрынгөө нөөхи «гурбан hуратта» үнеэдые зүбөөр hаан, хараалагдаhан саг соонь шэргээхын түлөө Валентина Максимовна ехэ оролдолго гаргаа. Туталлаhанайнь hүүлдэ hаажа байхадаа дэлэнгыень эльбэжэ, нидхэрдэг, хараан зандарангүйгөөр, сохингүйгөөр зохидхоноор үнеэдтээ хандадаг байба. Урдань тэдэнэр hаалгуулхадаа заатагүй юумэ эдижэ эбэлдэг, hүеэ табидаг байhан юм. Мария Кабакова зундаа үнеэдээ эбилгэхын тулада үдэр бүри мэшээг үргэлөөд ногоо зулгаажа ерэхээ хээрэ гарадаг байгаа. Үнеэдэй энэ зантые орхиюулхань Валентина Максимовнада бэрхэтэйшэг байгаа. Аман доронь талха таряа гү, али ногоо табижа үгөөгүй хада тэдэнэр сухалдадаг, хайрадаг, эбилжэ үгэдэггүй байба. Тиигэбэшье, дүршэлтэй hаалишан даддхаан тэдэ үнеэдые зангыень хубилгажа шадаа. Урдань мүртэйгөөр hаалгадаггүй, халуун намар байхада шэргэшэдэг «Шустрая» гэжэ үнеэниинь үнгэрэгшэ зундаа сүүдхэдээ 18—20 литр hy үгэжэ, гүүртын бүхы үнеэдые илажа гараба. Мүн далюу эбэртэ хүрэгшэн хоёрыншье бэшэнhээ дутуугүй ехэ hy үгөө. Тэдэнэр мүнөө үшөө hаалгажа байhаар. Туталлахаhаан хоёр hapa урдуур лэ тэдэнэр шэргээгдэдэг болонхой.

«Новая жизнь» колхозойхидонь орходоо эндэ үбhэ тэжээл, илангаяа шэмэтэ тэжээл тон багаар бэлдэгдэдэг байба. Үнгэрэгшэ хабартаа оройдоол нэгэ hapa соо үнеэдтэ силос эдюулэгдээ. Үнеэд үдэшэ үглөөниинь үбhэ, солоомо, бага зэргэ талха таряанай зүйл эдеэд лэ бүхэли үбэлдөө бэлшэжэ гарана. Тиигэбэшье, Валентина Максимовна үнеэдээ шадамараар, тааруугаар эдеэлүүлжэ, hy hаалгаяа үдэр ерэхэ бүри дээшэлүүлжэ захалhан байна. Үнгэрэгшэ жэлдэ ноябрь соо бүхы үнеэдhээн хамта 772 литр hy hааhан hаа, декабрьда 962 литр, январьда— 1614 литр, февральда — 1873 литр hааhан байна. Хохи хабарай үедэ үнеэд нэгэ бага хожорбошье, май hараhaa эхилээд, hy үгэлгеэ дээшэлүүлжэ захалаа. Үнгэрэгшэ зундаа Валентина Максимовна үнеэдhээн сүүдхэдэ хахад пүүдhээ дээшэ hy hаажа байгаа.

Дүршэлтэй hаалишан түрүүшээр гүүртынгээ hаалишадай дунда дэлгэрhэн мүрысөөндэ түрүүлжэ, байн байтараа аймаг соогоо түрүү зэргэдэ гаража захалба. Зунай hарануудта Маленковой нэрэмжэтэ колхозой эрхим hаалишан Долгоржап Базароватай хамта дүтэрхы ябалсажа, түрүү hууриин түлөө мүрысөө. Тиигээд август hарын дүнгүүдээр Валентина Лисичникова аймаг соогоо түрүүлжэ гараhан байна. Ажахын үнгэрэгшэ жэлдэ нүхэр Лисичникова харууhалжа байhан 12 үнеэдэйнгээ тус бүриhөө дунда зэргээр 1651 литр hy hааhан байгаа.

Хайшан гээд нютагай үүлтэрэй үнеэдhээ иимэ ехэ hy hааhан, мүн хүдэлмэриингөө дүршэл тухай, зарим онсо таланууд тухайнь хөөрэжэ үгыт гэжэ хандахада: «Тиимэ онсо дүршэлшье гэхэ юун байхаб. Минии тухай hаажа байдаг хүнүүд хэдэн мянгаараа байгаа юм бэзэ, оролдосотойгоор ажаллаад байдаг юрын лэ hаалишадай нэгэн гээшэб. Хүнэйл тухай хүдэлөөд, оролдоод ябадаг гээшэ аабзаб»,—гэжэ дарууханаар харюусана.

Иимэ олон үгэгүй, зүгөөр оролдосото ажалаараа колхозойнгоо баялигые арьбадхажа байдаг хүнүүд өөр тухайгаа хөөрэхэ болоходоо юундэшьеб хэлэхэ юумынь олдожо үгэдэггүй хэбэртэй байдаг. Орон доторoo эдеэ хоолой зүйлнүүдые элбэг дэлбэг болгохын түлөө оролдожо байгаа манай республикын, оронноймнай хэдэн мянга, миллион түрүүшүүлэй нэгэн Валентина Максимовна Лисичникова үнгэрэгшэ жэлэйнгээ амжалтаар урмашан зоригжожо, ажахын энэ жэлдэ нютагай үүлтэрэй үнеэн бүриhөө 2 мянган литрhээ бага бэшэ hy hаaxa зорилго урдаа табиба.

Дүршэл тухайнь тобшо тэдыгээр хөөрэхэ болоо hаа үнеэдээ саг сагтань эдеэлүүлжэ, уhалжа hаана. Үнеэдтээ үбhэ тэжээлыень тааруугаар, нормоор эдеэлүүлнэ. Үбэлдөө hy ехэтэй, бэеэр томо үнеэдтэ тэжээл ехээр эдюулдэг.

Урдань эндэ шэнэ туталлаhан үнеэдые зүбөөр hаажа байха хэрэгтэ анхарал табигдадаггүй байгаа. Шэнэ туталлаhан үнеэдые Валентина Максимовна 3 hарын туршада сүүдхэдээ заатагүй 3 дахин hаажа байдаг. Үнеэдынь хойно хойноhоон тусхай ээлжээгээр hаагдана.

—Үнеэдые урда хойно оруулжа байгаад—нэгэ түрүүн, нэгэ hүүлдэ hаажа байхада тэдэнэр тэсэжэ ядадаг, тиигэжэ hүеэ мууса табидаг юм,— гэжэ дүршэлтэ hаалишан хөөрэнэ.

Үнгэрэгшэ зундаа Валентина Максимовнагай үүсхэлээр үнеэд июнь hараhaa эхилжэ 3 hapa соо үдэр hүнигүй бэлшээгдэжэ байгаа. Зунай бэлшээриин үедэ түхэреэн сүүдхэ соо бэлшээгдэжэ байhан үнеэд хэзээ хэзээнэйхиhээ ехэ hy үгөө. Үнеэдые hайнаар бэлшээжэ садхааха хэрэгтэ нүхэр Лисичникова горьтой анхаралаа хандуулна. Хэрбээ үнеэдэй садангүйгөөр ерээд, hy багаар гараад байгаа hаань, мал адуулагшадтай хөөрэлдэжэ, ушар шалтагааниень элирүүлдэг юм.

Ажахын үнгэрэгшэ жэлдэ энэ колхоз үнеэн бүриhөө дунда зэргээр 1300-гаад литр hy hаагаа. Центральна гүүртын эгээн залуу hаалишан Галина Гершман үнеэн бүриhөө 1280 литр hy hааhан байна. Бүхы гүүртээрээ, фермээрээ hy ехээр hааxын түлөө Валентина Максимовна ехэ оролдолго гаргана. Өөрынгөө баян дүй дүршэл дээрэhээ залуу hаалишадые саг үргэлжэ hургадаг.

Мүнөө эндэхи hаалишад үбэлжэлгын үедэ зунайхиhаан дутуугүй ехэ hy hаахын түлөө тэмсэжэ захалаа. Үбhэ тэжээл нёдондонойхидо орходоо хоёр дахин ехээр бэлдэгдээ. Һаалишад, тэрэ тоодо Валентина Лисичникова hy hаaxa талаар абаhан уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө эсэшэ сусашагүйгөөр оролдожо байна.

Д. ЦЫРЕНЖАПОВ.

Манай республикын һонин

Модошодой амжалта

Прибайкальска аймагай модошод Агуухэ Октябриин һайндэрые ажалай бэлэгүүдээр угтахын түлөө тэмсэнэ. Модошодой дунда дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ Байкальска леспромхоз түрүү зэргэдэ ябана. Леспромхозойхид сентябрь һарынгаа түсэбые болзорһоонь холо урид дүүргээ. Мүн гурбадахи кварталайнгаа үйлэдбэриин даалгабариие бүхыдэнь 106 процент дүүргэбэ. Модошод кварталай түсэбһөө гадуур 2000 кубометр модо бэлэдхээ. Тиихэдэ тэдэнэр оронойнгоо барилгануудта энэ жэлэй 9 һара соо түсэбһөө гадуур 19000 кубометр модо үгэбэ.

Модо бэлэдхэлэй пунктнуудай мастерска участогуудта машина техникэ зүбөөр ашаглагдана. Энээнэй ашаар Соболиха гэжэ участогай модошод ехэ амжалта туйлажа, бүхэсоюзна мүнгэн шанда хэдэ дахин хүртэлсэбэ.

Модо таллуулга дээрэ ажалладаг тракторист Кичигин, модо хюрөөдэгшэ Шатров, гэшүүһэ шулагша Елшина, шофёрнууд Внуков, Шангин ба бусад халаан соогоо 1,5—2 норрмо дүүргэнэ. Ажалай үндэр бүтээсэ туйлаһанайнь түлөө гэшүүһэ шулагша Елшинада «Модо бэлэдхэлэй мастер» гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгогдоо.

Мүн Итанцын леспромхозой модошод һүүлэй һаранuудта зарим тэды амжалта туйлаа. Тус леспромхозойхид 3-дахи кварталай түсэб болзорһоонь урид дүүргэжэ, 2000 кубометр модо түсэбһөө гадуур үгөө. Мастер Артамоновой даадаг участок модо бэлэдхэлэй бүхы хүдэлмэринүүдые сүм дүүргээд, леспромхоз соогоо түрүү һуури эзэлэнхэй.

И. Иванов.

1401 ажалта үдэр олобо

Улан-Удын ПВЗ-гэй 1-дэхи (түмэр замай) училищиин 22 һурагшад Мухаршэбэрэй аймагай «Коммунизм» колхоздо таряа хуряалсахаяа ерэһэн юм. Тэдэнэр һарын туршада ажаллажа, ехэ туһа хүргөө. Үбһэ хуряалга, хартаабха малталгада хабаадалсаһан, мянгаад центнер таряа сэбэрлэһэн байна.

Колхозой правлени тэдэниие һайн байраар, эдеэ хоолоор хангаһан байха юм. Хэһэн ажалайнь дүн үдэр бүри гаргагдажа, харуулагдадаг байгаа.

Һурагшад бултадаа һара соо 1401 ажалта үдэр олоод, һургуулидаа бусанхай. Колхозой правлени һурагшадай олоһон ажалта үдэрнүүдтэнь таряа, мүнгэ хубаагаа. Хамта дээрээ 42 центнер таряан, 4200 гаран түхэриг мүнгэн хүртэбэ.

Һурагшад А. Брезкин 88 ажалта үдэртөө 2,27 центнер таряа, 143 түхэриг мүнгэ абаа. В. Кочетов 76 ажалта үдэр олоод, 1,83 центнер таряа, 100 түхэриг мүнгэ абаһан байна.

Һайн ажаллаһан һурагшадта грамота барюулагдаа.

Т. Гармаев.

Г. ДЫМБРЫЛОВ

Алирһан

Намарай зайгуул һалхин аалихан
Нарһадай оройе дайрана.
Абгайн хасартал уб улаахан
Алирһан дороһоонь бултайна.
Ялагар ногоохон набшаһынь
ираад,
Яралтай түүжэ ябанаб.
Алирһатай гараа амандаа
эжэлэнгүй
Абаашахаа гэнтэ һананаб.
Уйһан түйсэ гартаа баринхай
Гүйлдэнэ нүхэдни ой соогуур.
Урдуурнь алирһан уй бутархай
Улалзана хүл доогуур.
Аятай байнал даа ой соо
Анхилаад амтатайхан агаар.
Эбдүүсэн дүүргэнэб түйсөө.
Эжыгээ хүндэлхэб алирһаар.

Кино-газетэ

Заиграйн аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой киномеханик Ю. Г. Якушев, библиотекарь П. Л. Колесникова гэгшэд саг үргэлжэ кино-газетэ гаргажа, кино табихаһаа урид колхознигуудтаа харуулдаг болоо. Тэдэнэр кино-газетэдэ социалистическэ мүрысөөнэй дүнгүүдые, колхозойнгоо түрүүшүүлые харуулдаг, мүн нийтын ажалда хабаададаггүй залхуу, архинша хүнүүдые хурсаар шүүмжэлдэг байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: киномеханик Ю. Г. Якушев, библиотекарь П. Л. Колесникова, КПСС-эй айкомой пропагандист М. Т. Сосов гэгшэд ээлжээтэ газетэеэ гаргажа байна. Е. РИНЧИНОВАГАЙ фото.

Хориин леспромхоздо

ТҮСЭБҺӨӨ ГАДУУР 9106 КУБОМЕТР МОДО

Леспромхозой хүдэлмэришэд Агуухэ Октябрьска революциин һайндэрэй хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ оролсоод, ехэ амжалта туйлана. Тус коллектив 9 һарынгаа түсэбые болзорһоонь урид дүүргэжэ, түсэбһөө гадуур 9106 кубометр модо шэрэһэн байна. Мүнөө модошод энэ һарынгаа түсэбые октябриин 27 болотор дүүргэхэ гэжэ уялга абаад, эршэмтэйгээр ажаллажа байна.

ШЭНЭ ТЕХНИКЭ

Эндэхи модошод июль соо түрүүшынхеэ хүсэ ехэтэ МАЗ — 501 маркын машина абаһан юм. Энэ машиные дүй дүршэл ехэтэй шофер нүхэр Уваров даажа абаһан байна. Тус машинаараа модо шэрэхэ зуураа нүхэр Уваров ажалай үндэр бүтээсэ туйлана.

Һаяхан эндэ үшөө иимэ 4 машина абтаба. Эдэ машинануудые ашаглахада модо шэрэлгэ нилээд түргэдхэгдэхэ юм.

МЕХАНИЧЕСКА МАСТЕРСКОЙ НЭЭГДЭЭ

Һаяхан заһабарилгын механическа мастерской ашаглалгада үгтэбэ. Эндэ леспромхозой ашаанай машинанууд, тракторнуудта капитальна заһабари хэгдэхэ юм. Мастерскойн хүдэлмэришэд түрүүшынхеэ МАЗ — 200 маркын автомашина заһабарилба. Машинын заһабари һайн шанартай гэжэ сэгнэгдээ.

ХОЁР ШЭНЭ ХУДАГ

Дабаата, Баруун Ульдурга гэжэ мастерска участогууд дээрэ хоёр шэнэ худаг малтагдаа. Иигэжэ эндэхи модошод үбэлдөө уһаар таһалдахаяа болибо.

ОВОЩЬ НАЙМААЛНА

Леспромхозой ба модо бэлэдхэлэй үшөө хоёр участогай дэргэдэ овощь ба хартаабха худалдадаг болоо. Богони хугасаа соо 24 тонно капуста, 7800 килограмм дабһагүй, 2 тонно дабһатай үгэрсэ, 4900 килограмм помидор, 4 тонно хартаабха худалдагдаа. ОРС-ын хүдэлмэрилэгшэд модошодые үбэлдөөшье овощь ба хартаабхаар хангаха тушаа хэмжээ абаба.

Д. Дашиев.

Һонирхолтой концерт

Бурят-Монголой гүрэнэй филармониин артистнар һаяхан Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхоздо ерэжэ, концерт харуулаа.

Бурят-Монголой арадай артист Цырен Хоборков, залуу артист Бальжинима Мунгунов бурят арадай дуунуудые ирагуу һайханаар дуулаа. Мүн аккордионист Г. Фулевич советскэ хүгжэмшэдэй, бурят-монгол арадай дуунуудай аялгануудые шадамараар наадаба.

Бурят-Монголой арадай артистка Татьяна Гергесова энэдхэг оронойй, корейн болон бурят арадай хатар танец наадажа, ажалшадые һонирхуулаа.

Һүүлээрнь хатар, ёохор боложо, ажалшад сүлөөтэй сагаа хүхюунээр үнгэртэбэ.

Б. Халзанов.

Эдир загаһашан

Артала Будеевич Будеев Байгалай үнинэй загаһашадай нэгэн юм. Энэ нүхэр олон жэлдэ загаһашалха зуураа, нилээд олон залуушуулые өөрынтөө хүдэлмэриин дүй дүршэлдэ һургаһан байна. Загаһа барилгын энэ сезон соо тэрэнэй бригадада 16-тайхан хүбүүн Даша Дармаев хүдэлмэрилэлсөө. Даша гүлмэр залууханшье һаа, ажал хэрэгтээ үнэн сэхээр хандадаг, шадамар загаһашан болохо байһанаа харуулаа.

— Байгал далайн загаһашан болохо дуратайб. Тиимэһээ аха нүхэдэйнгөө хүдэлмэриин дүй дүршэлые халан абахые оролдоноб, — гэжэ Даша омогтойгоор хөөрэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Даша Дармаев губшууроо татажа байна.

Ф. Сорокиной фото.

Хушын һамар

И. Денисовэй фото-этюд.

ТАСС-эй телеграмманууд

Канадада СССР-эй ой модоной промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдэй делегациин ошоод байһан тухай

КАПУСКАСИНГ (Канада), октябриин 15. (ТАСС). СССР-эй ой модоной промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдэй делегаци Онтарио провинциин ой модоной промышленностьтай танилсажа үргэлжэлһөөр. Үсэгэлдэр делегациин гэшүүд ой модоной дайсадтай тэмсэхэ лабораторидо, Солт-Сент-мэри городтохи лабораторидо ошоһон байна.

Советскэ эрдэмтэдтэй тон нягта холбоо барисаа байгуулха, научна информаци болон литератураяа андалдан абалсахые хүсэжэ байһанаа Канадын эрдэмтэд хөөрэлдөөнэй үедэ хэлээ. СССР-эй ой модоной промышленностиин министр Г. М. Орлов энэ һанал бодолыень дэмжэхэ зуураа, иигэжэ андалдан абалсаха ябадал хоёр талада туһатай байха гэжэ мэдүүлээ.

Үдэрынь Солт-Сент-мэри городой худалдаа наймаанай палата советскэ делегациин хүндэлэлдэ уулзалга эмхидхээ. Советскэ Союз Канада хоёрой хоорондохи ажал хэрэгэй, научна болон худалдаа наймаанай холбоо барисаан хэлбэришэгүйгөөр үргэдэхэ байха гэжэ найдаһанаа городой мэрэй орлогшо Лич гэгшэ мэдүүлһэн байна. Бидэнэр Советскэ Союзда ехэ дуратайгаар ошохобди, советскэ айлшадые манай городто баяртайгаар хүлеэн угтахабди гэжэ Лич хэлээ.

Амаршалгадань харюусаха зуураа, СССР-эй ой модоной промышленностиин министр Г. М. Орлов СССР Канада хоёрой хоорондо делегацинуудые олоор эльгээлсэхэ, худалдаа наймаанай талаар научна, культурна холбоо барисаа бэхижүүлхэ хэрэгтэй гэжэ хэлээ. Иимэ хани харилсаан хадаа советскэ болон канадска арадуудай хоорондо үгэеэ ойлголсохо ябадалые һайжаруулгада, эбтэ барисаа бэхижүүлгэдэ хүргэхэ, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал бэхижүүлгын хэрэгтэ туһалха байна гэжэ тэрэ хэлээ.

Үдэр тэнгэй хойто тээ советскэ делегаци Капускасинг городтохи «Спрюс Фоле компани» гэдэг Зүүн Канадын эгээн томо целлюлозно-саарһанай комбинадта ошоо.

Аюулгүйн Соведэй хүдэлмэриин дүнгүүд тушаа Египедтэ юу бэшэнэб

КАИР, октябриин 15. (ТАСС). Суэцкэ асуудалаар Аюулгүйн Соведэй тарагаһан резолюци соохи зургаан гол ёһонууд тушаа Египедэй тушаалта хүнүүдэй мэдүүлгые Мен агентствaар дамжуулан абаад, газетэнүүд толилно.

Каналда судны һаадгүй ябаха хэрэгые хангаха, дотоодын хэрэгүүдтэнь ямарааршье хамааралсахые ямаршье ушарта зүбшөөхэгүй байһанаа Египет нэгэнтэ бэшэ баталан хэлээ гэжэ мэдүүлэл соо хэлэгдэнэ. Каналые уласхоорондын захиргаанай мэдэлдэ оруулха гэһэн эрилтэ хадаа дотоодын хэрэгүүдтэ хамааралсаһан ябадал болоно, Египедэй бэеэ даанхай байдалда сэхэ халдаһан ябадал болоно гэжэ Египет мэдүүлһэн байгаа.

Аюулгүйн Соведтэ Египедэй гадаадын хэрэгүүдэй министр Махмуд Фавзи гэгшын хэлэһэн үгэ тухай мэдүүлгэ соонь һануулагдана. 1888 оной конвенциие батадхаһан гү, али тэрэнэй орондо хэгдэһэн уласхоорондын шэнэ хэлсээгээр суэцкэ асуудал юунһээшье һайнаар шиидхэгдэжэ болохо байна гэжэ Фавзи заагаа һэн. Ондоо ямаршье шиидхэбэри Египедэй бэеэ даанхай эрхые эбдэхэгүй байна.

Каналаар ябаһанай түлөө түлбэриие, тус канал саашадань хүгжөөхын түлөө түлбэриие түлэхэ тухай резолюциин пунктнууд Египедэй хараа бодолдо таарана гэжэ саашаа мэдүүлгэ соо хэлэгдэнэ. Египет уласхоорондын хиналтые бэшэ, харин уласхоорондын хани харилсаае зүбшөөхэ байна. Тиимэ хани харилсаан каналдахи египетскэ захиргаанай болон каналые ашагладаг оронуудай хоорондо бэелүүлэгдэхэ ёһотой.

Тэрэшэлэн арбитражые Египедэй зүбшөөхэ байһан тухай мэдүүлгэ соо заагдана.

КАИР, октябриин 15. (ТАСС). Суэцкэ асуудалаар ООН-эй Аюулгүйн Соведэй түгэсхэлэй заседани тухай бэшэхэ зуураа, «Аль-Маса» газетэ США-гэй дэмжэлгэтэйгээр Англи Франци хоёр зургаан гол ёһонуудые хэрэглэхэ гэжэ һэдээ гэжэ бэшэнэ. «18-най дурадхалые» абхуулхын тулада тус зургаан гол ёһонууд тушаа үгэеэ ойлголсоһон байгаа. «Энээндэ Египедэй арсажа харюусаһаниинь мэдээжэ. Резолюциин проектын энэ хубиие Советскэ гадаадын хэрэгүүдэй министр Шепилов мүн лэ буруушаагаа»,—гэжэ газетэ тэмдэглэнэ.

Аюулгүйн Соведтэ Иордани хандаба

НЬЮ-ЙОРК, октябриин 15. (ТАСС). ООН-дохи Иорданиин түлөөлэгшэ Абедль Монейм Рифаи иордано-израильска хилэ дээрэ «октябриин 11-дэ болоһон тулалдаанай эсэстэ тохёолдоһон тон бэрхэтэй байдалые» хаража үзэхын тулада ООН-эй Аюулгүйн Совет яаралтайгаар зарлаха гэһэн гуйлтатай бэшэг мүнөөдэр Аюулгүйн Соведэй түлөөлэгшэдэ эльгээгээ.

Хүдөө ажахын фермэнүүдтэ[...] гогдон самоходно комбайну[...] торнууд, ашаанай хүнгэн ма[...] бензин шэрэдэг машинанууд [...] Союзһаа Инди асарагдаа. Х[...] хын машинануудые хабсарга[...] һалха зорилгоор советскэ м[...] Инди ерээ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Ростов-н[...] ерэһэн инженер М. М. Цвето[...] диин инженер Рандава гэгш[...] гагдаһан советскэ комбайна[...] байна. ТАСС-эй фото[...]

Югославида Итал[...] Коммунистическэ па[...] делегациин ошоод б[...] тухай коммюни[...]

БЕЛГРАД, октябриин 15[...] Югославида Италиин Ко[...] ческэ партиин делегаци[...] байһаниие коммюнике толи[...]

Италиин Коммунистиче[...] тиин делегаци октябриин [...] хүрэтэр Югославиин Комм[...] дай Союзай болон Ю[...] ажалша арадай Социа[...] Союзай айлшан боложо [...] да байгаа гэжэ тэндэ мэд[...]

Энэ делегаци Югославин[...] нистнуудай Союзай генера[...] ретарь болон Югославиин [...] арадай Социалистическэ С[...] рүүлэгшэ нүхэр Иосип Бр[...] тэй уулзаа, Югославиин [...] олониитын, профсоюзна х[...] лэгшэдтэй хөөрэлдөө.

Хэлсээнүүд болон ди[...] эбэй оршон байдалда, тэ[...] үндэһөөр, Югославиин К[...] нуудай Союзай болон Итал[...] мунистическэ партиин [...] тоолодог бүхы асуудалну[...] талаа сэхэ хэлсэлгын үнд[...] лоо гэжэ коммюнике соо [...] дэнэ. Хоёр орон дотор [...] ришэнэй хүдэлөөе хүгжөө[...] туһада, дэлхэй дээрэ со[...] хүгжэлтын аша туһада, [...] хоорондоо һайн харилсаат[...] гын аша туһада хани ха[...] байха, һаналаа, дүй дүр[...] далдан абалсаха ябадала[...] байһаниие эдэ уулзалгану[...] харуулаа.

Италиин Коммунистиче[...] тиин болохоёо байгаа съезд[...] ци эльгээхэ гэһэн уряалы[...] виин Коммунистнуудай Со[...] абаа гэжэ коммюнике соо [...]

Тобшо мэдээсэлнүүд

ЛИОН, октябриин 14. **(ТАСС-эй тусхай корр.).** Французска радикалнуудай болон радикал-социалистнуудай партиин съезд мүнөөдэр дүүрээ.

Оронойй дотоодын байдал болон гадаадын политикын асуудалнуудаар съезд дээрэ арсалдаанууд болоо. «Атлантическа хани харилсаае», «англо-французска нэгэдэмэл ябуулганууды» бэхижүүлхэ гэжэ гадаадын политикын талаар абтаһан резолюци соо уряалагдана. Тиихэтэй хамта, «Зүүн зүг Баруун зүг хоёрой хоорондохи харилсаануудтахи түтшүүрилые һулаpуулха» шухала гэжэ резолюци соонь хэлэгдэнэ.

Олонхиин голосоор съезд Мендес-Франсые партиин нэгэдэхи вице-түрүүлэгшээр дахяад һунгаа.

Алжирска болон бусад асуудалнуудаар Мендес-Франсын хараа бодолые зүбшөөгөөгүйшүүл партиһаа гараха, тусгаар политическэ бүлэглэл байгуулха гээд шиидээ гэжэ съездын түгэсхэлэй заседани дээрэ соносхогдоо. Радикалнуудай партиһаа гарагшадай тоодо Национальна суглаанай хэдэ хэдэн депутадууд болон республикын Соведэй гэшүүд бии.

Радикалнуудай парти хахаран хубаараа, иимэ ушарта партиин түрүүлэгшээр байхагүйб гэжэ Эдуард Эррио мэдүүлээ.

* *

ПАРИЖ, октябриин 15. (ТАСС). Хэблэлэй мэдээсэһэнэй ёһоор, Марокко дотор французска сэрэгүүдые иишэ тиишэнь ябуулжа байһаниие буруушааһан забастовконууд Мароккын хэдэ хэдэн городуудта болоо. Маракештэхи томо барилгануудай хүдэлмэришэд бүхэли үдэр забастовко хээ, нэгэ час соо автобусууд ябахаяа болишоо. Касабланкда городой транспорт тэрэшэлэн нэгэ час хүдэлмэрилөөгүй. Танжертэ наймаашад магазинуудаа нэгэ час соо хаагаа.

Мүнөө Мароккын бэеэ даанхай орон болоод байбашье һаань, тэндэ французска сэрэгүүд байжа байһаар.

* *

БЕЙРУТ, октябриин 15. (ТАСС). «Ирак Петролеум компани» гэдэг нефтяной компаниин предприятинуудай хүдэлмэришэдэй забастовко гурбадахи үдэрөө үргэлжэлһөөр. Ливанай правительствые хашаха зорилготойгоор ливанска хүдэлмэришэд болон албахаагшадые тус компаниин хүдэлмэриһөө гаргаһаниень буруушааһанай тэмдэг болгон энэ забастовко соносхогдоо юм.

* *

ПХЕНЬЯН, октябриин 15. (ТАСС). Үсэгэлдэр Пхеньянда КНДР-эй арадай Верховно суглаанай депутадууд, мүн Хойто Корейдэ байһан индонезийскэ парламентын гэшүүдэй хоорондо хэлсээнүүд болоо. Хэлсээнүүдтэ Корейн талаһаа арадай Верховно суглаанай президиумэй түрүүлэгшын орлогшо Кимыги, ВНС-эй президиумэй гэшүүд Цон Вон Тхяк, Чо Ун болон бусад депутадууд хабаадалсаа. Индонезиин талаһаа хэлсээнүүдт[...] зиин парламентын гэшүүд[...] болон Ибн Пари гэгшэд [...] саа. Хэлсээнүүд тухай ха[...] мюнике соо иигэжэ [...] хоёр ороной хоорондо [...] тогтоолго, колониализмда[...] хамтын тэмсэл амгалан ё[...] байлгын табан гол ёһодо[...] ба бүхы дэлхэй дээрэ эб [...] болон аюулгүй байдалые[...] да туһалха байна. Хоёр [...] парламентнуудайнгаа бэ[...] ошолсохо ба культурна х[...] рисаа хүгжөөлгэдэ туһал[...] Хоёр ороной хоорондо [...] наймаанай харилсаа байгу[...] лада худалдаа наймаанай[...] шэнэрэй хэлсээ эхилхэ гэ[...] рээ. Корейе нэгэдхэхэ асу[...] туримаар шиидхэгдэхэ ёһ[...] хоёр тала тоолоно. Бару[...] нние Индонезидэ бусаах[...] асуудал Азиин болон Аф[...] нуудай Бандунгска кон[...] шиидхэбэринүүдтэ таарув[...] хэгдэхэ ёһотой гэбэ.

***

ИЕРУСАЛИМ, октя[...] (ТАСС). Үсэгэлдэр [...] премьер-министр Бен-Гур[...] ментда үгэ хэлэжэ, араб[...] тушаа Израилиин полити[...] руулха гэжэ һэдээ. Бар[...] нүүдэй буу зэбсэг үгэһэ[...] израильска армиин [...] һүүлэй үедэ ургаа гэжэ[...] министр мэдэрээ.

Редактор Д. Л. ЛОБ[...]

Адрес редакции: г. Улан-Удэ. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—46-32, заместителя редактора — 32-74, отв. секретаря — 27-37, партийной жизни, сельского хозяйства — 47-59, пропаганды и переводов — 35-14, культуры и быта, промышленности —34-05, местной информации и писем —24-74, корректорская — 32-67, бухгалтерия 37-32. Для междугородных переговоров — 16.

Н—00894. Типография Министерства культуры Бурят-Монгольской АССР. Зак. [...]